Lietuvos TSR Mokslų Akademija
Istorijos institutas

R. RIMANTIENĖ

MARGIŲ KM. VARĖNOS RAJ. AKMENS AMŽIAUS STOVYKLŲ TYRINĖJIMAI 1980 M.

Lietuvos TSR MA Istorijos
Institutas
Archeologijos sektorius
Nr. 799

Vilnius, 1980

Į V A D A S

Tyrinėtieji Margių k. archeologiniai paminklai yra į rytus nuo Margių kaimo, šiauriniame buv. Dubos ežero krante, ties ta vieta, kur į ežerą įtekėjo dabar jau išsekęs upelis (Kaniavelės atšaka): 1-oji vakariniame šio upelio krante, 2-oji - rytiniame. Margių stovyklos minimos jau V. Šukevičiaus 1901 m. ("Światowit", III, p. 11, 16), tačiau nei iš žemėlapio, nei iš aprašymo neaišku, apie kurias stovyklas kalbama. Galima būtų spėti, kad V. Šukevičius žinojo tik 4-ąją, t.y. "Salos" stovyklą prie Margių, iš kurios Lietuvos Istorijos ir etnografijos muziejuje yra labai daug radinių. Tačiau tame pat muziejaus rinkinyje yra ir radinių, pažymėtų tiesiog Margių vardu. Tad yra pagrindo manyti, jog jie galėjo būti patekę iš kitų šios apylinkės paminklų. Pagal radinių tipus jie, atrodo, greičiausiai, galėjo priklausyti 2-ajai stovyklai. Rinkinyje yra pora epividinių antgalių, pora lancetinių ir pora šiedinių antgalių, ovalinis kirvelis, gremžtukas, retušuotos skeltės ir plokščias įtveriamasis kirvelis iš diabazo.

1959-54 m. žvalgomosios ekspedicijos žvalgė 2-ąją stovyklą ir rado daugiausia skaldos, šiek tiek retušuotų skelčių ir 4 gremžtukus.

1955-59 m. šias stovyklas žvalgė K. Jablonskis. Jo aptikta ir 1-oji stovykla (šifras U_{15}), kurioje rasta 1 skersinis ir 1 lancetinis strėlių antgaliai, retušuotų skelčių bei nuoskalų, grandukų, ovalinis kirvelis ir pora briukšniuotų puodų šukelių. 2-oje stovykloje (šifras $U_{15}a$) rasta retušuota skeltė, grandukas, ovalinis kirvelis ir kt.

1966 m. II žvalgomoji ekspedicija užfiksavo taip pat abi stovyklas.

Stovyklos imtos tyrinėti ieškant neolitinės Nemuno kultūros paminklų.

Tyrinėti pradėta 1980 m. liepos 7 d. - baigta rugpjūčio 15 d. Ekspedicijai vadovavo R. Rimantienė, be to, kartu dalį laiko dirbo LIEM restauratorė O. Bagušienė. Dailininkė architektė V. Gudauskaitė.

Pastaba

"Lietuvos TSR archeologijos atlaso" I tome neteisingai pažymėta stovyklų numeracija: 1-oji stovykla turėtų būti vadinama 2-ąja, 3-oji stovykla turėtų būti vadinama 1-ąja, o 2-oji - 3-ąja. Literatūra, nurodyta prie "1-osios" stovyklos, liečia visus Margių paminklus.

MARGIŲ 1-OJI STOVYKLA

1-oji stovykla yra rytiniame kaimo gale, tarp paskutinės kaimo trobos ir miško. Šią sodybą nuo miško skiria tik kelias. Tai buvusio Dubos ežero šlaito viršutinė dalis, iš pietryčių supama išsekusio upelio, įtekėjusio į ežerą. Smėlėtas, suvelėnėjęs kyšulėlis šiuo metu yra 3 m pakilęs nuo pievos - buvusios ežero daubos. Kyšulio rytiniame gale matyti išgrauža, iš kur buvo imtas smėlis, čia aptikta šiek tiek nubyrėjusių radinių. Be to, šiek tiek radinių aptikta ir kelyje pamiškėje.

Bandomoji perkasėlė padaryta giliausiame išgraužos įlinkime (4 C kv) Rasta titnago dirbinių ir keramikos, papuoštos terasinėmis juostelėmis. Pagrindinė perkasa orientuota iš rytų į vakarus, 8 m pločio ir 32 m ilgio.

I plotas apėmė 1-4 a-d kvadratus. Pietyrinėje šio ploto dalyje buvo smėlio išgrauža, todėl ten nebuvo prasmės kasti. Į šiaurės rytus plotas nuolaidėjo. 1-oje kv eilėje (a-b) paviršių dengė plonas velėnos sluoksnelis, po juo buvo apie 10 cm storio rusvai pilkšvo smėlio sluoksnelis, kuriame rasta šiek tiek titnagų. 2-oje kv eilėje sluoksnis taip pat nežymus, o į šiaurę visai išnyko, nes visame šiame pakraštyje matyti ryškus nuolydis. Ryškesnis sluoksnis prasidėjo tiktai 3-4 kv eilėje, tačiau ir tai 3-4 a kvadratų šiauriniame krašte radinių nebebuvo, buvo matyti vėlyvos anglėtos dėmės. Visur paviršių dengė apie 10-15 cm storio plonos velėnos ir dirvožemio sluoksnelis. Po juo stūgsojo apie 20 cm storio pilkšvai rusvo smėlio sluoksnis, nežymiai pereinantis į 10-20 cm storio švaraus rusvo smėlio sluoksnį. Į dirvožemio sluoksnį patekęs tik atskiri radiniai, matyt, išvėsti bearianti. Pagrindinis kultūrinis sluoksnis buvo pilkšvai rusvas smėlis, tačiau vienas kitas

buvo įsmigęs ir giliau.

3-4 c kv tuoj po dirvožemio sluoksniu nuolaidėjančiame šlaitelyje išryškėjo ovalinė, kiek netaisyklinga dėmė - ŽIDINYS Nr.1, pripildyta pilkos žemės su smulkiais angliukais. Židinio ilgis iš rytų į vakarus 180 cm, plotis iš šiaurės į pietus 150 cm. Giliausioje vietoje jo dugnas siekė 35 cm nuo dirvožemio sluoksnio apačios, t.y., 50 cm nuo žemės paviršiaus. Angliukai koncentravosi tartum trimis juostomis - tuoj po dirvožemiu, apie duobės vidurį ir dugne. Ant dugno ir tarp abiejų paskutiniųjų angliukų ruožų buvo daug labai smulkiai sudegusių kauliukų. Židinio dugnas dubens pavidalo, tik rytinėje jo dalyje (3 c kv) dugne buvo dar atskira duobelė. Apie 10 cm nuo židinio pietytinio krašto taip pat po dirvožemiu išryškėjo stulpavietė, pripildyta pilko smėlio, 7 cm skersmens ir 22 cm gylio, smailėjančiu galu. 1-3 kv eilėse radinių buvo nedaug: gremžtukai, rėžtukai, grandukai, daugiausia nuoskalų, pasitaikė ir kelios mažos šukelės. Daugiau radinių pasirodė tik 4-oje kv eilėje. Jų tarpe 4 a kv minėtini 2 gremžtukai, 1 pjūklelis, skaldytiniai ir 6 neaiškios šukės. 4 b kv be retušuotų skelčių bei nuoskalų, rastas 1 kampinis rėžtukas(?) 1 kirvelio ruošinys, 27 šukės, kurių tarpe buvo brūkšniuotų ir keletas plokščio dugnelio briaunų, o taip pat daug nuoskalų, jų tarpe net labai stambių. 4 c kv, ypač jo vakariniame pakraštyje, rasta daugiau kaip 30 puodų šukių su augalinėmis ir su grūsto granito priemaišomis molio masėje, rusvos spalvos. Kai kurių paviršius brūkšniuotas, papuoštas plokščiomis arba terasinėmis juostelėmis. Tokių pačių šukių gabalėlių rasta ir židinyje. Iš titnago dirbinių rasta pora nelabai aiškių rėžtukų, keletas retušuotų nuoskalų, daugiau skelčių ir nuoskalų be retušo. 4 d kv radinių labai sumažėjo - rastos tik 2 šukelės, 1 gremžtukas, kiti neretušuoti titnagai.

II plotas apėmė 5-8 a-d kv. 5-6 kv eilėse buvo beveik vienodas susisluoksniavimas: paviršių dengė 15 cm storio dirvožemio sluoks-

nis, po juo 20-25 cm storio pilkšvai rusvas smėlis, nežymiai pereinantis į rusvą smėlį ir toliau į baltą. Šiek tiek radinių pateko į dirvožemio sluoksnį, o beveik visi slūgsojo pilkai rusvame sluoksnyje, kuriame buvo ir atskirų didokų, iki 20 cm skersmens natūralių akmenų. 7-8 kv eilėse pilkai rusvas sluoksnis liko beveik tokio pat storio, tačiau po juo gulintis rusvo smėlio sluoksnis pastorėjo iki 35-45 cm ir jame taip pat buvo šiek tiek įsmegusių titnagų. 7 a kv nuėmus dirvožemio sluoksnį, pasirodė plonos, be tvarkos išskydusios suodžių dėmelės, tačiau jokio židinio nebuvo. 7 c kv šiaurinė pusė buvo sugadinta senų terpentino ar deguto varymo duobučių. 7 c kv dalyje ir 7d kv tuoj po dirvožemio sluoksniu pasirodė ŽIDINYS Nr. 2. Tai buvo 130 cm ilgio ir 120 cm pločio tamsiai pilkos žemės su angliukais dėmė. Joje buvo pora nedidelių akmenukų. Židinio dugnas nelygus - su dviem įdubimais. Vakarinis įdubimas siekė 15 cm po dirvožemio sluoksniu, o rytinis 35 cm po dirvožemio sluoksniu. Židinyje buvo nemaža smulkiai sudegusių kauliukų, brūkšniuotų ir lygių puodų šukelių, jų tarpe 1 perskilęs plokščias dugnelis.

3-ASIS ŽIDINYS buvo 100 cm į vakarus nuo 2-ojo, 8 d kv. Šioje vietoje buvo apvažiuojamasis kelias, todėl žemė paviršiuje labai suplūkta. Židinys pasirodė tuoj po dirvožemio sluoksniu. Tai buvo netaisyklingai apskrita, beveik 200 cm pločio ir tiek pat ilgio dėmė neryškiais kontūrais, tamsiai pilkos spalvos, su suodžių juostelėmis, daugiausia pakraščiuose. Pietvakarinėje židinio dalyje buvo keletas 8-12 cm skersmens akmenukų vienoje vietoje. Keletas atskirų akmenėlių buvo ir už židinio ribų į rytus. Židinio sluoksnis buvo iki 17 cm gylio nuo dirvožemio apačios, tik apie 40 cm nuo šiaurinio židinio krašto po juo buvo smaili duobutė, lyg stulpavietė iki 35 cm gylio nuo dirvožemio apačios. Židinyje rasta

daug perdegusių kauliukų, titnago ir keramikos. Šukių buvo lygiu paviršiumi, bet ir brūkšniuotų, ir su gnaibytais rumbais, 2 virvelinės, buvo papuoštų įspaudėliais (šukiniais) bei juostelėmis ir įkartomis. Po židiniu pasitaikė tik vienas-kitas titnagėlis, šiaip radinių beveik nebebuvo.

5 a kv radiniai beveik vien pilkai rusvame sluoksnyje. Jame daug sudegusių kauliukų. Iš dirbinių minėtinas 1 gremžtukas, skaldytiniai, iš kurių 1 paverstas muštuku, įvairios skeltės ir nuoskalos ir 9 lygiu paviršiumi šukelės. 5b kv minėtini 2 peiliai, 1 didokas kaltelio ašmenėlis, 2 gremžtai, 5 skaldytiniai ir kt. Keramikos rasta ir dirvožemio sluoksnyje ir tuoj po juo. Šukių tarpe buvo šiek tiek žiestų, papuoštų juostelėmis, 2 grėblėtos, o kitos lygios arba brūkšniuotos. 5c kv titnagų dar daugiau, jų tarpe gana daug stambių dirbinių ir stambios skaldos, taip pat skaldytinių bei skaldytinių nuoskalų bei jų dalių. Rasta retušuotų skelčių, gana stambių neretušuotų, pradėtų ruošinių kirveliams, 1 gremžtukas su granduku kitame gale, 1 grandukas-rėžtukas.ir kt. Keramikos aptikta ir dirvožemio ir kultūriniame sluoksnyje. Yra lygiu paviršiumi (kai kurios galbūt vėlesnės), šiek tiek brūkšniuotų, 1 puodo pakraštėlis, papuoštas įstrižomis įkartomis ant briaunos, o paviršiuje eilutė gilių įspaudų ; viena šukelė buvo puošta terasinėmis juostelėmis, o viena grėblėta: 5 d kv paviršius jau svyra į buv. ežero krantą, radinių sluoksnis siekia vos 30 cm nuo žemės paviršiaus. Radinių daug mažiau negu ankstesniuose kvadratuose: daugiausia skeltės bei nuoskalos, puodų šukelės lygiu paviršiumi, tik 3 su nežymiais įspaudimais.

6a kv po dirvožemiu dar maišyta žemė - buvusi vėlyvesnė duobutė. Radiniai daugiausia tik pilkai rusvame smėlyje ir dirvožemyje. Matyti smulkių sudegusių kauliukų. Titnagai - daugiausia skeltės ir nuoskalos. Keramika - šukelės lygiu paviršiumi ir žiestos vėlyvos. Pietrytiniame kvadrato kampe pilkšvai rusvajame sluoksnyje

rastas skalūno kabutis su skylute. 6b kv rasta gana daug stambių titnagų. Jų tarpe 3 labai dideli skaldytiniai - 1 aukštas kūginis ir 2 trikampiai, 1 gelsvas gremžtukas, padarytas iš skaldytinio ir kiti 2 paprasti gremžtukai, 1 ovalinis kirvelis nuskeltais ašmenimis. Visos rastosios šukelės lygiu paviršiumi (dirvožemio sluoksnyje buvo ir vėlyvų, su vingių raštais). 6c kv taip pat daug labai stambių nuoskalų, 2 skaldytiniai ir skaldytinių nuoskalos, 1 gremžtukas ir kt. Šukės lygiu paviršiumi, storos (yra galbūt vėlyvesnių), viena papuošta brūkšniais ir viena susiliejusiais įspaudėliais. 6d kv irgi daug stambios skaldos, skaldytinių bei jų nuoskalų. Keramika tik vėlyva žiesta.

7a kv radiniai prasideda dirvožemyje ir pilkai rusvame sluoksnyje. Daugiausia skeltės bei nuoskalos, yra skaldytinių bei jų nuoskalų, 1 mikrorėžtukas ir 1 retušuotas žeberklo ašmenėlis. Apie 30 puodų šukių, kurių tarpe nemaža su ryškiomis augalinėmis priemaišomis molio masėje, yra brūkšniuotų. Viena su augalinėmis priemaišomis molio masėje, kiek atloštų pakraščiu, papuoštų iš vidaus įspaustomis duobutėmis, iš viršaus dar pagilinant tarpus; ½briauna puošta trikampėliais. 7b kv radinių daugiau, yra sudegusių kauliukų. Iš titnagų minėtini 3 gremžtukai, 1 kirvelio tipo dirbinys, 4 retušuotos skeltės ir kt. Puodų šukelės daugiausia lygios, bet yra ir brūkšniuotų, yra dugno ir briaunos dalių. 7c kv daug stambios titnago skaldos, skaldytinių bei jų dalių, 1 ruošinys ovaliniam kirveliui, 1 smailas žeberklo asmenėlis ir kt. Rasta apie 50 puodų šukelių, daugiausia ne židinyje, jų tarpe yra brūkšniuotų ~~visu~~ ir su augalinėmis priemaišomis, 4 pakraščio šukės su giliai įspaustais rumbais. 7d kv visur labai daug sudegusių kauliukų, jų tarpe 1 didelis sąnarinis , kurie prasideda jau dirvožemyje ir tuoj po juo. Visi radiniai daugiausia negiliai - iki 30 cm nuo paviršiaus. Iš titnago aptikta kirvelių tipo dirbinių, gremžtukų-rėžtukų, 1 peiliukas, skaldytinių bei jų nuoskalų. Puodų šukelės, kurių rasta apie

40, lygiu arba brūkšniuotu paviršium, yra papuoštų įspaudėliais ir įgnybiniais ant petelių.

8a kv daugiausiai radinių taip pat pilkai rusvame smėlyje, yra sudegusių kauliukų. Iš titnagų minėtinas 1 didelis peilis, 5 gremžtukai, skaldytiniai bei jų nuoskalos ir kt. Puodų šukės lygiu paviršium ir brūkšniuotos, yra 1 dugnelio briauna. 8b kv yra šiek tiek sudegusių kauliukų. Iš titnagų minėtinas 1 trikampis šoninis antgalis, 1 gremžtukas, 1 retušuotas žeberklo ašmenėlis ir kt. Dirvožemio sluoksnyje ir šiek tiek po juo daug žiestų puodų šukių (apie 45), pilkai rusvo sluoksnio paviršiuje, be to, rasta brūkšniuotų šukių ir 1 pakraštėlis, papuoštas eglutės įkartomis bei duobutėmis. 8c kv labai daug sudegusių kauliukų. Titnagų tarpe yra labai stambių nuoskalų. Iš dirbinių minėtini 2 gremžtukai, 2 rėžtukai, 1 peilis retušuotu galu, 1 yla, skaldytiniai bei jų nuoskalos. Rasta apie 30 puodų šukių, jų tarpe yra lygių ir brūkšniuotų, 1 briauna papuošta įstrižais apvaliniais (?) įspaudais. 8d kv radiniai aptikti labai negiliai, daugiausia tik ploname (5-20 cm storio) pilkai rusvame sluoksnyje. Rasta daug titnago radinių, iš jų minėtinas 1 didelis apskaldytas lyg persimetęs kirvelis, 1 peilis, 2 gremžtukai, 1 ovalinio kirvelio ruošinys ir kt. Rasta virš 60 puodų šukelių, jų tarpe 2 virvelinės, su gnaibytais rumbais, brūkšniuotų, su įgnybiniais puoštų įkartomis.

III plotas apėmė 9-12 a-d kv. Visą plotą dengė velėnos ir dirvožemio sluoksnis, kuris šiaurės vakarinėje dalyje siekė iki 20-25 cm storio, pietryčiniėje, jau artėjančioje į kranto šlaitą, suplonėjo iki 12 cm. Po juo beveik ištisai vienodu, apie 20 cm storio, sluoksniu slūgsojo pilkšvai rusvas smėlis - pagrindinis radinių sluoksnis, Žemiau iki 80-90 cm gylio nuo žemės paviršiaus, tęsėsi grynai rusvas smėlis, tačiau radiniai buvo tiktai jo vir-

tinėje dalyje, ir tai tik stambesni titnagai. 9-12d kv eilėje radiniai baigėsi 45-50 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, o 9-12a kv eilėje kai kurie siekė ir 60 cm gylį. Plote buvo du židiniai. ŽIDINYS Nr. 4 buvo 10a kv šiaurės vakariniame kampe. 28 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, visai nuėmus dirvožemio sluoksnį, su juo nesusiliedama, pasirodė pilkšvai rusvame smėlyje nelabai ryški pilka dėmė su suodžių bei anglėliukų intarpais. Dėmė netaisyklingai apskritos formos, 110 cm ilgio ir 100 cm pločio. Aplinkui smėlyje matyti irgi smulkių angliukų. Netoli židinio paviršiaus šiaurės vakarinėje dalyje nedidelis natūralus akmuo. Gilyn židinio duobė darosi taisyklinga, dubens pavidalo, į apačią siaurėjanti, ties viduriu 54 cm gylio nuo dirvožemio sluoksnio apačios. Židinys atrodo lyg susisluoksniavęs iš daugiau ir mažiau anglėto# smėlio. Jo dugne plonas perdegusio smėlio n sluoksnelis rausvo perdegusių kauliukų ir daug gerai mineralizuotų anglių (pavyzdžiai radiokarbonui paimti iš 70 cm gylio nuo žemės paviršiaus). Po židiniu, jo šiaurės rytinėje dalyje išryškėjo 5 cm skersmens stulpavietė, kurios gylis siekė 60 cm nuo dirvožemio apačios. Antroji stulpavietė buvo apie 20 cm į pietvakarius nuo židinio, 8 cm skersmens. Ji prasidėjo tame pat lygyje kaip ir židinio viršus ir smailėdama tęsėsi iki 35 cm gylio. Aplink židinį buvęs nestoras (12-15 cm) pilkšvai rusvas sluoksnis tęsėsi ir po židiniu, sustorėdamas iki 20-25 cm. Jo dugne, po pačiu židiniu, jau grynаme rusvame smėlyje vėl matyti anglėtas juodulys, kuriame buvo šiek tiek titnagų ir šukelių, tokių pačių, kaip ir pagrindiniame židinyje. Pasibaigus rusvajam sluoksniui, apie 150 cm plote, jau baltame smėlyje, matyti ryškus baltžemio intarpas. Židinyje rasta gana daug titnagų ir puodų šukių. Titnagai labai neryškūs: daugiausia skeltės, nuoskalos ir skaldytiniai, bet yra ir du gremžtukai, 1 lyg ir gludinto titnago gabaliukas. Dauguma

titnagų neapdegę, tik keli buvę ugnyje. Židinyje, be to, rasta 16 puodų šukių. Jų tarpe dvi šukės nuo pakraščio, papuoštos iš vidaus įspaustais gumbeliais ant kaklelio ir susikertančiomis juostelėmis ant pilvelio. Yra šukių, papuoštų įstrižinėmis įkartomis ir nagų įspaudėliais.

Tame pat kvadrate, šiaurinėje jo sienoje, tuoj po dirvožemio sluoksniu, 18 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, ėmė ryškėti ŽIDINIO Nr. 5 kraštas iki 12 cm storio po dirvožemiu. Židinys daug juodesnis už minėtąjį, Toliau nekastas, paliktas kitai perkasai. Židinyje rastos tik dvi storos apdegusios puodo šukės.

9a-d kv eilėje pagrindiniai radiniai pilkšvai rusvo smėlio sluoksnyje iki 40 cm gylio nuo žemės paviršiaus. 9a kv yra labai stambios ir labai smulkios titnago skaldos ir nemaža dirbinių. Iš jų minėtinas episvidrinio tipo strėlės antgalis, retušuotos skeltės bei nuoskalos, 1 peilis, 1 retušavimui įrankis. 2 ovalinių kirvelių ruošiniai ir 1 smailėjantis apskaldytas kirvelis (35 cm gylyje nuo žemės paviršiaus) ir kt. Be to, 23 puodų šukės, kurių tarpe yra lygiu paviršiumi, brūkšniuotų ir papuoštų susikertančiomis juostelėmis. 9b kv rastas 1 gremžtukas, kitos - daugiausia skeltės bei nuoskalos. Dirvožemio sluoksnyje kartu su kai kuriais titnagais rasta daug žiestų juostuotų šukių. Tačiau kartu, nors daugiausia jau po dirvožemiu, rasta lygiu ir brūkšniuotu paviršiumi šukių ir 1 šukė su ornamentuotu rumbeliu. 9c kv tame pat gylyje rasta gana daug titnagų. Jų tarpe 4 gremžtukai - vienas iš jų didelis, išlūžusiu kampu, 1 figūrinis abipus retušuotas dirbinėlis, greičiausiai šerno figūrėlė. Yra ovalinių kirvelių, skaldytinių ir kt. Be to, 26 cm gylyje nuo žemės paviršiaus rasta smiltainio galąstuvo dalis trikampės formos. Apie 20 puodų šukių lygiu ir brūkšniuotu paviršium. 9d kv rasta daug

stambių titnagų, nors daugiausia skelčių bei nuoskalų, be to, 1 grandukas-rėžtukas, 1 rėžtukas. Rasta apie 10 puodų šukių, kurių tarpe yra ~~kygiais~~ lygiu ir brūkšniuotu paviršium, viena su gilio-mis įspaudomis, yra pakraštėlių su gnaibytais rumbais.

10a kv be minėtųjų radinių iš židinio, aplinkui (tačiau ne po židiniu) rasta daug radinių, atatinkančių židinio radinius. Iš titnagų pažymėtini 2 pradėti dirbti trikampiai (?) antgaliai, 1 iš skaldytinio padarytas grandukas-rėžtukas, 1 apskaldytas ketur-kampio pavidalo lešio pjūvio kirvelis, skaldytiniai, skeltės ir nuoskalos. Puodų šukės atitinka rastąsias židinyje: jų tarpe yra papuoštų susikertančiomis juostelėmis ir gumbeliais ant kaklelio, 1 papuošta eglutės įraižomis, 1 - įkartomis. 10b kv rasta daug titnago dirbinių, jų tarpe 1 širdinis antgalis, 1 trapecinis ant-galis, 2 peiliai, 1 gremžtukas, 1 gludinto kirvelio nuoskalėlė ir kt. Šukės lygiu paviršiumi ir brūkšniuotos, viena, atrodo, buvusi ornamentuota. 10c kv taip pat rasta pora pradėtų trikampių antgalių, 1 gludinto (?) dirbinio dalelė, 1 ilga retušuota skeltė, 1 pradėtas dirbti kirvelis ir kt. Puodų šukių tarpe yra plokščio dugnelio dalis, dalelė pakraštėlio su įstrižais įspaudais ir kita - su įspaudais iš vidaus. 10d kv rasta labai daug stambios skal-dos. Iš dirbinių minėtinas 1 pusmėnulinis gražiai plokščiai re-tušuotas peilis, 1 peilis įstrižai suretušuotu galu ir kt. Dirvo-žemio sluoksnyje daug vėlyvų juostuotų šukių, žemiau rasta keletas brūkšniuotų šukių ir 1 virvelinė.

11a kv titnagai daugiausia nestambūs ir smulkūs, jų tarpe 1 lenktas peiliukas ir 2 tiesūs. Šiaip skeltės ir nuoskalos. Šuke-lės tik # 3; yra brūkšniuotų. 11b kv tokie patys titnagai, jų tarpe 1 pradėtas dirbti didelis trikampis antgalis, 1 rėžtukas, 1 gran-dukas, dauguma skeltės bei nuoskalos. Dirvožemyje daug žiestų puodų šukių. Tuoj po juo rasta lygiu paviršiumi ir brūkšniuotų šukių -

yra net didelių, nuo puodo pilvelio bei kaklelio, k kaklelis papuoštas skersinėmis juostelėmis ir gulsčia eglute, antras - rumbu. 11c kv dirvožemio sluoksnyje taip pat daug žiestų puodų šukių. Titnagų tarpe yra ir stambių, tokios dvi stambios retušuotos nuoskalos. Iš dirbinių minėtinas 1 gremžtukas, 1 grandukas ir 1 gludinto dirbinio gabalėlis. Kelios šukelės lygiu ir brūkšniuotu paviršiumi. 11d kv paviršiuje daug žiestos keramikos, nors titnagai irgi kartu, pasitaiko ir brūkšniuotų šukių. Nemaža stambių titnagų. Jų tarpe 3 kirvelių tipo dirbiniai: vienas nebaigtas, antro išlikę tik ašmenys, trečio, stambaus, išlikusi tik pentis. Nemaža skaldytinių nuoskalų, jų tarpe pora pradėtų nepavykusių kirvelių. Be to, minėtinas 1 gremžtukas, 1 rėžtukas, dideli peiliai. Puodų šukės lygiu ir brūkšniuotu paviršiumi, jų tarpe yra dugnelių dalių.

12a kv daugiausia nestambių nuoskalų. Minėtinas 1 aplūžęs trikampis antgalis, 1 gražus rėžtukas, 2 gremžtukai, 1 lyg ir pusmėnulinis peilis. Puodų šukelės lygiu paviršiumi ir brūkšniuotos. 12b kv dirvožemio sluoksnyje buvo daug žiestų puodų šukių, o anksčiau po sluoksniu. Titnago nuoskalos daugiausia smulkios, dirbinių maža. Minėtinas 1 lenktas peilis, 1 gremžtukas, retušuotos skeltės bei nuoskalos. Tuoj po dirvožemio sluoksniu vienoje vietoje suvirtusios dviejų vienodų brūkšniuotų puodų šukės, kurių surinkta apie 100. Puodų briaunos apvalios, kakleliai kiek įsmaugti. Pavyko sulipdyti viršutiniąsias dalis, iš kurių matyti, kad vieno anga buvusi 18 cm skersmens, antrojo - 14 cm. Aplinkui dar keletas tokio pat tipo šukelių. 12c kv titnagų tarpe pasitaikė labai didelių, nemaža skaldytinių, kurių vienas labai stambus. Iš dirbinių minėtini 2 gremžtukai, kelios retušuotos skeltės bei nuoskalos. Puodų šukelės labai smulkios. 12d kv taip pat yra nemaža stambių titnago gabalų ir skaldytinių bei jų dalių, 2 apdegusių

ovalinių kirvelių ruošinių dalys, 3 rėžtukai ir kt. Paviršiuje pasitaikė žiestų puodų šūkių. Ankstyvosios šūkelės smulkios, yra brūkšniuotų, viena papuošta pailgais įspaudėliais.

IV plotas apėmė 13-16 a-d kv Visą paviršių dengė 20-30 cm storio dirvožemio ir velėnos sluoksnis. Po juo slūgsojo pilkšvai rusvas sluoksnis, kuris didžiojoje ploto dalyje siekė 15--20 cm storio, tik a kv eilėje per vidurį jis sustorėjo iki 45 cm (nuo žemės paviršiaus 65 cm). Švarus rusvas smėlis didžiojoje perkasos dalyje nestoras (15-25 cm.), tik šiaurės vakarinėje dalyse sustorėja iki 70 cm. Radiniai daugiausia pilkai rusvame sluoksnyje, šiaurės vakarinėje dalyje šiek tiek yra ir rusvame. Vakariniame pakraštyje, 16 b-c kc, rusvasis sluoksnis sustorėjęs iki 90 cm storio, tačiau radinių pasitaikė tik pačioje viršutinėje jo dalyje. Beveik prie pat vakarinės kvadratų sienos, apie 25 cm žemiau radinių horizonto rusvajame sluoksnyje, vėl pasirodė nežymiai pilkšvesnis sluoksnis, kurio radiniai surinkti atskirai (B).

Jokių židinių šiame plote nebuvo. Radiniai koncentravosi daugiausia šiauriniame pakraštyje. 14 b kv iš dalies buvo sugadintas vėlyvos deguto duobės.

13a kv dirvožemio sluoksnyje buvo vėlyvos žiestos keramikos. Kultūriniame sluoksnyje ir dirvožemyje rasta gana daug titnago nuoskalų ir dirbinių, iš kurių minėtinas rombinis strėlės antgalis, 3 gremžtukai, 1 nebaigtas nulūžęs lancetas, 4 nelabai aiškūs rėžtukai, 1 ilga skeltė su darbo žymėmis, 2 kirvelio tipo dirbiniai ir pan. Yra šiek tiek brūkšniuotos keramikos. 13b kv titnagų tarpe daug labai stambios skaldos, 6 skaldytinių nuoskalos,, 1 rėžtukas, ir kt. Puodų šukelės smulkios, 1 iš jų brūkšniuota, 1 nuo dugnelio briaunos. 13c kv radinių gerokai mažiau, tačiau taip pat nemaža stambios titnago skaldos, skaldytinių dalių, 1 grežmtas, 1 grandukas ir kt. Puodų šukelės plonos, gana tankios masės, jų tarpe

viena maža plona briaunos dalelė, papuošta įstrižais stulpiukais. 13d kv gana daug stambios titnago skaldos, dauguma titnagų pilkos spalvos, tačiau yra ir kiek gelsvų. Jų tarpe daug skaldytinių ir jų nuoskalų, 1 grąžtelis trikampia pjūvio galu ir kt. Šukelių tarpe yra lygių ir brūkšniuotų, 1 su giliu nago įspaudu.

14a kv laibai daug titnagų ištisame pilkšvai rusvame sluoksnyje ir net grynai rusvame, iki 80 cm gylio nuo žemės paviršiaus. Apie kvadrato vidurį netoli vakarinio pakraščio,65 cm gylyje nuo žemės paviršiaus rastas vienoje vietoje 103 titnagų lizdas (L), kuriame buvo keturkampio pjūvio kirvelio ruošinys, 1 gremžtukas, skelčių, skaldytinių dalių ir nuoskalų. Iš viso susidaro įspūdis, kad čia buvo titnago skaldykla, bet nes labai daug stambių titnago gabalų ir nuoskalų, o smulkių beveik nėra. Daug skaldytinių ir jų dalių. Nemaža skelčių, tačiau daugiausia nelygios, trumpos- išmestinės. Minėtini 3 stambūs, gal nebaigti, kirvelio tipo dirbiniai, 1 nebaigtas trikampis antgalis, 1 labai nevykęs lancetas, 1 peilis retušuotu galu, 3 maži gremžtukai ir 4 gremžtukai ir kt. Iš keramikos tik 3 plonos neaiškios šukelės lygiu paviršiumi. 14b kv kiek apnaikintas, kad radinių mažiau. Pažymėtinos 3 retušuotos skeltės - peiliai, 1 kirvelio ruošinys, 1 nulūžęs lancetas. Šukelės lygiu paviršium ir brūkšniuotos, jų tarpe viena nuo kaklelio apvaliais įspaudais. 14c kv iš titnago dirbinių minėtinas 1 gremžtukas, 1 grandukas, retušuotos skeltės, bei nuoskalos, skaldytiniai. Dirvožemio sluoksnyje smulkios žiestos šukelės, pilkšvai rusvame rasta lygiu ir brūkšniuotu paviršium šukių. Plačiame sluoksnio dugne rasta šukė su iš vidaus įspaustai gumburėliais ir įstrižomis įkartėlėmis pakraštyje. 14d kv radiniai tik pilkšvai rusvame smėlyje iki 45 cm gylio nuo paviršiaus. Jų tarpe 1 dancetėlis, 1 gremžtukas, 1 grandukas ir kt. Šukių nedaug, yra jų tarpe ir brūkšniuotų. Vieno kaklelio ir briaunos dalis, papuošta

įspaudimais ir duobutėmis, viena šukelė - eglutės įraižomis.

15a kv paviršių iki 22 cm dengia dirvožemis, pilkšvai rusvasis sluoksnis dar labiau pastorėja ir siekia iki 60-65 cm nuo žemės paviršiaus. Jis visas pripildytas radinių. Giliau - rusvame smėlyje - tik atskiri titnagai. Atrodo, čia dar tęsiasi toji pati skaldykla, tačiau nuoskalos daugiausia smulkios. Kai kurios nuoskalos ir dirbiniai pasidengę gelsva patina (atrodo, senesnieji tipai), iš jų minėtina# 2 gražūs gremžtukai, 1 labai didelis gremžtukas, daug nuoskalų ir skelčių. Rasta gremžtukų ir be patinos, kirvelių ruošinių, rėžtukų ir kt. Daug visai# smulkių šukelių lygių arba kiek brūkšniuotų. Yra ir didelių brūkšniuotų šukių ir papuoštų nagų įspaudų eilute. 15b kv pilkšvai rusvasis sluoksnis kiek plonėja, pagrindiniai radiniai jame. Radinių kiek mažiau. Minėtini# du figūriniai abipus pakraščiuose retušuoti dirbiniai (vienas iš jų gal lokys?), gremžtukas, rėžtukas, lancetas ir kt. Šukelės daugiausia brūkšniuotos, yra lygiu paviršium (neaiškių). 15c kv radinių daug mažiau, yra sudegusių kauliukų. Titnagų tarpe minėtini gremžtukai, rėžtukas (?), retušuota skeltė ir kt. Šukelės lygiu ir brūkšniuotu paviršium. 15d kv radinių dar mažiau, taip pat tik pilkšvai rusvame sluoksnyje. Jų tarpe 1 didelis plokščias skaldytinis, retušuota skeltė, grandukas, rėžtukas ir kt. Puodų šukelės lygiu ir brūkšniuotu paviršium, jų tarpe yra labai aptupėjusių - tik vienapusių. Yra ir dvi briaunos, 1 lygi o antra iš vidaus papuošta apvalaus įspaudu, viršuje įspaudėliais.

16a kv radiniai yra pilkai rusvame smėlyje ir viršutinėje rusvojo smėlio sluoksnio dalyje. Visas sluoksnis jų pripildytas. Atrodo, kad čia dar skaldyklos tąsa, nes labai daug nuoskalų, o skeltės tik trumpos ir kreivos. Kai kurie dirbiniai yra pasidengę gelsva patina (gal senesniojo sluoksnio), iš jų minėtinas

epi[illegible]vidrinis strėlės antgalis, 2 gremžtukai, 2 retušuotos skeltelės ir kt. Kiti dirbiniai pilkos spalvos. Minėtinas keturkampio pjūvio kirvelio ruošinys, gremžtukai, rėžtukai, lancetas, mikrorėžtukai, skaldytiniai ir kt. Šukelės lygiu ir brūkšniuotu paviršium, du pakraštėliai, iš vidaus papuošti įkartėlėmis. 16b kv radinių mažėja. Minėtini tik 4 gremžtukai, 2 lancetai, skeltės ir nuoskalos. Smulkios šukelės lygiu ir brūkšniuotu paviršium. B sluoksnyje aptiktas 1 apdegęs gremžtukas, 1 retušuota nuoskala, skelčių ir nuoskalų. 16c kv iš radinių minėtini 3 gremžtukai ir nuoskalos. Puodų šukės lygiu ir brūkšniuotu paviršium, o dvi su eglutės pavidalo įkartomis. B sluoksnyje rastos tik 6 skaldytinių nuoskalos ir 3 beveik lygios rausvos šukelės. 16d kv radiniai daugiausia dirvožemio sluoksnyje, kuris čia labai sustorėjo iki 32 cm,ir kiek po juo pilkšvai rusvame, iki 45-50 cm gylio. Radinių, palyginti, nedaug. Minėtina 1 trikampio (?) antgalio viršūnėlė, retušuotos skeltės bei nuoskalos, skaldytiniai. Pasitaikė ir labai plačių skelčių. Puodų šukės vien tik iš dirvožemio sluoksnio, lygiu paviršium, neaiškaus tipo, vienas kiek kitoks plonas pakraštėlis [illegible] su giliomis duobutėmis ant kaklelio.

Norint išsiaiškinti gyvenvietės užimamą plotą, padarytos kelios bandomosios perkasos. I ėjo tiesiai į pietus nuo 13d kv per visą šlaitelį iki buvusio ežero kranto, žymint raidėmis ė-j. Perkasa kasta 1 m pločio, tik 13i kv paplatinta iki 2 m.

13ė kv šiaurinėje pusėje paviršių dengė 30 cm storio dirvožemio sluoksnis, kuris į pietus (šlaitu žemyn) suplonėjo iki 15 cm. Po juo buvo 15-20 cm storio pilkšvai rusvas sluoksnis, žemiau 40-55 cm storio rusvas sluoksnis. Radiniai daugiausia paviršiuje, yra atskirų įsmegusių ir į rusvąjį sluoksnį. Minėtinas peilis, padarytas iš gludinto lęšio pjūvio kirvelio, ovaliniai kirveliai, gremžtukai ir kt. Kelios nežymiai brūkšniuotos šukelės. 13f kv dirvožemis ir pilkšvai rusvas sluoksnis plonėja, tačiau rusvasis sustorėja iki

80 cm. Radiniai tiktai viršutinėje jo dalyje. Iš jų minėtinas tik 1 ruošinys kirveliui, 1 retušuota skeltė, lyg lancetas ir 1 maža neaiški šukelė. 13g kv dirvožemio sluoksnis suplonėja iki 15-10 cm, o pilkšvai rusvasis sluoksnis visai pranyksta. Labai nedaug radinių gulėjo tuoj po dirvožemiu. 13h kv dirvožemio sluoksnis kiek sustorėja, o rusvasis suplonėja iki 40 cm. Titnagų labai nedaug: 1 mikrorėžtukas, 1 retušuota nuoskala ir nuoskalos be retušo. Yra mažų šukelių, kurių tarpe viena virvelinė ir 1 brūkšniuota. 13i kv dirvožemio sluoksnis ryškiai leidžiasi žemyn ir yra 20 cm storio, jame nieko nerasta. Po juo prasideda pilkas, į aleuritą panašaus smėlio sluoksnis - ežero krantas, kurio dugne daug gana stambių akmenų. Pilkajame sluoksnyje matyti ploni juosvi tarpsluoksnėliai. Visi radiniai tiktai ant akmenų sluoksnio ir tarp akmenų. Radinių labai daug. Skalda daugiausia stambi, yra pilkų ir geltonai patinuotų. Minėtini įvairūs kirvelio tipo dirbiniai: 1 su susiaurinta įtvara, 1 platėjančiais ašmenimis keturkampio pjūvio, 1 kiek mažesnis, siaurėjančiais ašmenimis. Įvairūs peiliai, gremžtukai, rėžtukai, skaldytiniai ir kt. Be to, rasta akmeninio kirvio išgrąža. Šukės lygiu paviršium (įtartinos) ir aiškiai žiestos. Atrodo, kad į pakrantę visi radiniai buvo vėliau suplauti, todėl susimaišę su vėlyvais. 13j kv dirvožemio sluoksnis 20-25 cm storio, po juo pilkas smėlio sluoksnis, kuriame visi suplauti radiniai. Pilkame sluoksnyje matyti ploni juosvi intarpėliai. Titnagai daugiausia stambūs, yra gremžtukų, rėžtukų, 1 didžiulis storas lenktas peilis, 1 galąstuvo nuolaužos. Šukelės lygiu paviršium (įtartinos), yra aiškiai žiestų.

6 m į pietus nuo 13j kv padarytas bandomas šurfas, pažymėtas P_2. Paviršiuje buvo 14 cm storio dirvožemio sluoksnelis, po juo 8 cm storio balto smėlio sluoksnelis, žemiau 32 cm storio gelsvo

smėlio sluoksnis su pilka juostele per vidurį. Apatiniame sluoksnyje rasta 1 titnago nuoskalėlė ir 5 žiestos šukelės.

14 m į šiaurę nuo 6a kv padaryta 2x2 dydžio bandomoji perkasėje miško spindyje - $Š_1$. Paviršių dengė 25 cm storio dirvožemio sluoksnis, po juo 22 cm pilkšvai rusvas smėlis ir 20 cm rusvas smėlis. Radiniai viduriniame sluoksnyje. Iš titnagų minėtinas nebaigtas trikampis antgalis, 1 rėžtukas, 1 platus peilis, skeltės bei nuoskalos. Šukės lygiu ir brūkšniuotu paviršiumi. Yra papuoštų įstrižomis įraižomis, įspaudų kirpe.

Antroji 2x2 m dydžio šiaurinė bandomoji perkasėlė - $Š_2$ - padaryta 16 m nuo šiaurės vakarinio pagrindinės perkasos kampo, pasukus 6 m stačiu kampu į vakarus. Paviršių 18-20 cm sluoksniu dengė dirvožemis, po juo 20 cm storio pilkšvai rusvas sluoksnis, žemiau 37 cm storio rusvas sluoksnis ir baltas smėlis. Radiniai viduriniame sluoksnyje. Radiniai daugiausia skeltės bei nuoskalos, šukelės lygiu paviršiumi, viena papuošta rumbu.

I Š V A D O S

Per kasinėjimų sezoną atkastas 385 kv.m plotas, t.y. maždaug trečdalis gyvenvietės. Dalis gyvenvietės bus patekusi po gyvenamuoju namu. Gyvenvietės plotas nuo seno buvo ariamas. Dirvožemyje rasta XVI a. iir vėlesnės keramikos. Akmens amžiaus gyvenvietė turėjo būti dviejų laikotarpių: viduriniojo ir vėlyvojo neolito. Viduriniajam neolitui priklausė židiniai Nr.1 ir Nr.4, kurių dugnai siekė 40-55 cm gylio nuo dirvožemio apačios. Šiam laikotarpiui priklausė keramika su augalinėmis priemaišomis molio masėje, papuošta įspaudėliais, gumburėliais ir susikertančiomis juostelėmis. Trys likusieji židiniai, 20-30 cm gylio, priklausė neolito pabaigai, kaip rodo brūkšniuotoji ir virvelinė keramika. Bandymai

stratigrafiškai išskirti abu kultūrinius sluoksnius, rezultatų nedavė. Gali būti, kad ištyrus visą plotą, galima bus sluoksnius bent iš dalies išskirti planigrafiškai. Be to, ankstyvojo sluoksnio titnagai kai kur skiriasi pagal gelsvą patiną. Sudegę kauliukai, rasti ypač prie vėlyvesniųjų židinių, priklausė daugiausia naminiams gyvuliams: jaučiams, avims, ožkoms, kiaulėms. Gyvenvietė priklauso Nemuno kultūros viduriniajam ir vėlyvajam etapui. Tyrinėjimai bus tęsiami toliau.

Lietuvos TSR MA Istorijos
Institutas
Archeologijos sektorius
N:. 799

R a d i n i ų s ą r a š a s

1a - 1 retušuota skeltė, panaši į episvidinį antgalį, 2 gandukai, 4 skeltės, 13 stambių nuoskalų

1b - 4 skeltės, 2 skaldytinių dalys, 5 nuoskalos

2b - 2 grandukai, 4 retušuotos skeltės, 5 skaldytinių dalys, 7 skeltės, 28 nuoskalos, 4 šukelės lygiu paviršium.

2c - 1 gremžtukas, 1 rėžtukas, 2 grandukai, 1 retušuota nuoskala, 1 skaldytinio dalis, 4 skeltės, 14 nuoskalų, 4 mažos šukelės.

3a - 2 gremžtukai, 1 grandukas, 1 retušuota nuoskala, 2 skaldytinių dalys, 7 skeltės, 13 nuoskalų.

3b - 2 gremžtukai, 2 grandukai, 2 rėžtukai, 2 kalteliai, 2 retušuotos skeltės, 6 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytiniai, 2 skaldytinių nuoskalos, 15 skelčių, 66 nuoskalos, 7 mažos šukelės.

3c - 1 gremžtukas, nudužusiais ašmenimis, 6 skeltės, 20 nuoskalų, 2 molio tinko gabalėliai.

4a - 1 pjūklelis, 2 gremžtukai, 4 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytiniai, 2 skaldytinio nuoskalos, 26 skeltės, 65 nuoskalos, 6 šukelės.

4b - 1 kampinis rėžtukas, 1 kirvelio ruošinys, 2 retušuotos skeltės, 6 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytiniai, 8 skaldytinių nuoskalos, 23 skeltės, 160 nuoskalų, 27 puodų šukelės, yra kiek brūkšniuotų ir dugnelių briaunų.

4c - 3 rėžtukai (?), 5 retušuotos nuoskalos, 4 skaldytinių nuoskalos, 17 skelčių, 54 nuoskalos, 37 puodų šukės rusvos spalvos su augalinėmis ir grūsto granito priemaišomis molio masėje, 12 iš jų su ornamentais - plokščiomis ir terasinėmis juostelėmis, yra brūkšniuotų.

4d - 1 gremžtukas, 1 retušuota skeltė, 8 skeltės, 10 nuoskalų, 2 šukelės

5a - 1 gremžtukas, 1 rėžtukas(?), 1 mikrorėžtukas, 1 retušuota skeltė, 6 retušuotos nuoskalos, 4 skaldytiniai, iš kurių vienas paverstas muštuku, 11 skaldytinių nuoskalų, 25 skeltės, 121 nuoskala, 9 lygios šukelės

5b - 2 gremžtukai, 2 peiliai, 3 retušuotos skeltės, 1 platokas, kaltelio ašmenėlis, 1 retušuota nuoskala, 5 skaldytiniai, 2 skaldytinių nuoskalos, 30 skelčių, 158 nuoskalos, 20 šukių: yra lygių (kiek įtartinų), 2 gruoblėtos, brūkšniuotų

5c - 4 skeltės retušuotais galais, 3 skeltės retušuotais kraštais, 1 grandukas, 1 grandukas-rėžtukas, 2 pradėti ruošiniai kirveliams, 4 skaldytiniai, 8 skaldytinių nuoskalos, 3 retušuotos nuoskalos, 27 skeltės, 111 nuoskalų, apie 60 šukelių: jų tarpe yra lygių (kai kurio įtartinos), šiek tiek brūkšniuotų, 1 papuošta terasinėmis juostelėmis, 1 gruoblėta, 1 pakraštys papuoštas įstrižomis įspaudimais ant briaunos, o iš priekio eilutė gilių įspaudų.

5d - 1 gremžtukas su granduku kitame gale, 1 mikrorėžtukas, 2 retušuotos skeltės, 2 retušuotos nuoskalos, 4 skaldytinių nuoskalos, 16 skelčių, 76 nuoskalos, 13 lygių šukelių, iš jų 3 su nežymiais įspaudimais.

6a - 1 skalūno kabutis su skylute, 2 retušuotos skeltės, 1 retušuota nuoskala, 3 skaldytiniai, 25 skeltės, 140 nuoskalų, apie 30 šukelių lygiu paviršium (įtartinų)

6b - 3 gremžtukai, iš jų 1 padarytas iš skaldytinio, gelsvas, 1 kirvelio nuskelti ašmenys, 3 labai dideli skaldytiniai 1 aukštas kūginis ir 2 trikampiai, 6 skaldytinių nuoskalos - 1 taisyta, darytas kaklelio ašmenėlis, 14 skelčių, 60 nuoskalų, 10 lygių šukelių

6c - 1 gremžtukas, 2 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytiniai, 12 skaldytinių nuoskalų, 22 skeltės, 71 nuoskala, apie 20 šukių lygiu paviršium (kai kurios įtartinos), 1 brūkšniuota ir 1 papuošta susiliejančiais įspaudėliais

6d - 1 grandukas, 1 retušuota skeltė, 2 retušuotos nuoskalos, 6 skaldytiniai, 4 skaldytinių nuoskalos, 15 skelčių, 44 nuoskalos,

7a - 1 retušuotas žeberklo ašmenėlis, 1 mikrorėžtukas, 3 retušuotos nuoskalos, 1 retušuota skeltė, 1 gludinta (?) nuoskalėlė, 3 skaldytiniai, 6 skaldytinių nuoskalos, 19 skelčių, 91 nuoskala, 30 puodų šukelių, jų tarpe yra lygių ir brūkšniuotų, viena su ryškiomis augalinėmis priemaišomis, kiek atloštu pakraščiu, papuoštu iš vidaus įspaustomis duobutėmis, dar pagilintomis iš viršaus, briauna puošta trikampėliais

7b - 3 gremžtukai, 1 kirvelio tipo dirbinys, 4 retušuotos skeltės, 2 retušuotos nuoskalos, 4 skaldytiniai, 3 skaldytinių nuoskalos, 21 skeltė, 89 nuoskalos, apie 40 šukelių, jų tarpe yra lygių ir brūkšniuotų, yra dugnelių ir briaunų dalių, viena papuošta pakraštyje įspaudimais

7c - 2 grandukai, 1 ruošinys kirveliui, 1 smailas žeberklo ašmenėlis, 2 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytiniai, 3 skaldytinių nuoskalos, 24 skeltės, 58 nuoskalos, apie 50 šukelių, jų tarpe yra ir su augalinėmis priemaišomis, yra ryškiai brūkšniuotų, 1 perskilęs plokščias dugnelis, 4 pakraščių šukės su giliai įspaustais rumbais

7d - 2 gremžtukai-rėžtukai, 2 kirvelių tipo dirbiniai, 1 peiliukas, 17 skaldytinių ir jų dalių, 4 retušuotos nuoskalos, 33 skeltės, 144 nuoskalos, apie 40 šukelių, yra brūkšniuotų ir su įgnybimais ant petelių, papuoštų įspaudėliais

8a "

8a - 5 gremžtukai, 1 didelis peilis, 1 grandukas, 1 rėžtukas (?), 4 retušuotos skeltės, 8 retušuotos nuoskalos, 16 skaldytinių ir jų nuoskalų, 23 skeltės, 66 nuoskalos, 18 šukelių, jų tarpe yra brūkšniuotų, 1 dugnelio briauna

8b - 1 trikampis širdinis antgalis, 1 gremžtukas, 1 retušuotas žeberklo ašmenėlis, 2 retušuotos skeltės, 3 retušuotos nuoskalos, 5 skaldytinio nuoskalos, 19 skelčių, 103 nuoskalos, 15 šukelių, jų tarpe yra brūkšniuotų, 1 pakraštėlis papuoštas eglutės įkartomis ir duobutėmis

8c - 2 gremžtukai, 2 rėžtukai, 1 yla, 1 peilis, 2 retušuotos skeltės, 1 retušuota nuoskala, 9 skaldytiniai ir jų dalys, 11 skelčių, 58 nuoskalos, apie 20 puodų šukelių, jų tarpe yra lygių ir brūkšniuotų, 1 pakraštėlis su apvajiniu /?) įspaudu.

8d - 2 gremžtukai, 1 didelis apskaldytas lyg persimetęs kirvelis, 1 ovalinio kirvelio ruošinys, 1 peilis, 2 nusmailintos skeltės, 3 pakraščiais retušuotos skeltės, 1 mikrorėžtukas, 5 retušuotos nuoskalos, 7 skaldytiniai, 8 skaldytinių dalys, 25 skeltės, 189 nuoskalos, 75 šukelės, yra lygių ir ryškiai brūkšniuotų, papuoštų įspaudėliais bei juostelėmis, yra brūkšniuotų su įgnybimais, puoštų įkartomis, panašiais į šukinius įspaudėliais, 2 virvelinės

9a - 1 episvidrinio tipo antgalis, 1 peilis, 1 ovalinis smailapentis kirvelis, 2 ovalinių kirvelių ruošiniai, 1 retušuotojas, 1 retušuota skeltė, 7 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytiniai, 4 skaldytinių nuoskalos, 14 skelčių, 84 nuoskalos, 23 šukės, jų tarpe yra lygių, brūkšniuotų ir papuoštų susikertančiomis juostelėmis

9b - 1 gremžtukas, 7 retušuotos nuoskalos, 12 skaldytinių nuoskalų, 16 skelčių, 75 nuoskalos, 12 šukelių, yra lygių (kai kurios įtartinos), brūkšniuotų, 1 papuošta ornamentuotu rumbeliu.

9c - 1 trikampė akmeninio galąstuvo dalis, 4 gremžtukai - iš jų 1 didelis išlūžusiu kampu, 1 grandukas - rėžtukas, 1 abipus retušuotas figūrinis dirbinėlis (šernas?), 3 nebaigti ovaliniai kirveliai, 2 retušuotos skeltės, 8 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytiniai, 6 skaldytinių nuoskalos, 35 skeltės, 144 nuoskalos, 20 šukelių lygiu ir brūkšniuotu paviršium.

9d - 1 rėžtukas, 1 grandukas-rėžtukas, 2 retušuotos skeltės, 1 retušuota nuoskala, 23 skaldytinių nuoskalos, 28 skeltės, 158 nuoskalos, 45 šukelės, jų tarpe yra ir lygių, ir brūkšniuotų, pakraštėlis su gnaibytu rumbeliu ir viena gilia įspauda.

10a - 2 pradėti trikampiai atgaliai (?), 1 gremžtukas, 7 peiliai, 1 grąštelis, 1 grandukas-rėžtukas iš skladytinio, 1 apskaldytas keturkampis lęšio pjūvio kirvelis, 3 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytiniai, 7 skaldytinių nuoskalos, 1 retušuota skeltė, 28 skeltės, 62 nuoskalos, 26 puodų šukės, jų tarpe 6 nuo puodo, papuoštos susikertančiomis juostemis ir gumburėliais pakraštyje, 1 papuošta įkaitomis, 1 eglutė, 1 apvalus pakraštėlis

10a židinys Nr. 4 - 2 gremžtukai, 2 retušuotos skeltės, 1 gluditno (?) titnago gabalėlis, 2 skaldytiniai, 7 skaldytinių nuoskalos, 19 skelčių, 49 nuoskalos, 23 puodų šukės, jų tarpe dar nuo pakraščio, papuoštos gumburėliais ant kaklelio ir susikertančiomis juostelėmis ant pilvelio; yra papuoštų įstrižinėmis įkartomis.

10 a židinys Nr. 5 - 2 storos apdegusios šukelės

10b - 1 širdinis antgalis, 1 skersinis trikampis antgalis, 1 rėžtukas (?) iš skeltės, 2 peiliai, 1 gremžtukas, 1 rėžtukas, 1 gludinto kirvelio nuoskalėlė, 5 retušuotos nuoskalos, 1 retušuota skeltė, 12 skaldytinių dalių, 94 nuoskalos, 12 šukelių, jų tarpe yra lygių ir brūkšniuotų.

10 c- 2 pradėti trikampiai antgaliai, 1 pradėtas kirvelis, 3 retušuotos skeltės, 5 retušuotos nuoskalos, 1 gludinta (?) nuoskalėlė, 15 skaldytinių nuoskalų, 32 skeltės, 155 nuoskalos, 23 šukelės, tarpe jų dugnelio dalis ir dugno kraščio su įspaudėlėmis.

10d - 1 pusmėnulinis plokščiai retušuotas peilis, 1 peilis įstrižai retušuotu galu, 13 skaldytinių nuoskalų, 7 retušuotos nuoskalos, 15 skelčių, 112 nuoskalų, 5 šukelės, yra brūkšniniuotų, 1 papuošta virvele.

11a - 1 lenktas peiliukas, 2 tiesūs peiliai, 3 retušuotos nuoskalos, 1 skaldytinis, 9 skaldytinių nuoskalos, 2 skeltės, 65 nuoskalos, 3 šukelės, yra brūkšniuotų.

11b- 1 pradėtas trikampis antgalis, 1 rėžtukas, 1 grandukas, 1 gludinta (?) nuoskalėlė, 3 retušuotos skeltės, 4 retušuotos nuoskalos, 15 skaldytinių nuoskalų, 31 skeltė, 106 nuoskalos, 28 šukelės, yra jų tarpe didelių brūkšniuotų nuo pilvelio ir kaklelio, 1 kaklelio šukė, papuošta skersinėmis juostelėmis ir gulsčia eglute, antra rumbu.

11c - 1 gremžtukas, 1 grandukas, 1 gludinta nuoskala, 3 retušuotos skeltės, 4 retušuotos nuoskalos - 1 iš jų gal bu-

vęs gremžtukas, 2 skaldytiniai, 7 skaldytinių nuoskalos, 36 skeltės, 169 nuoskalos, 23 šukelės, yra brūkšniuotų.

11d - 2 gremžtukai, 1 rėžtukas, 1 stambaus apskaldyto kirvelio pentis, 2 kirvelių tipo dirbiniai, 16 skaldytinių nuoskalų, iš jų 1-2 pradėti, bet nepavykę kirveliai, 3 tiesūs peiliai, 1 retušuota skeltė, 5 retušuotos nuoskalos, 43 skeltės, 175 nuoskalos, 32 šukelės, jų tarpe yra brūkšniuotų ir 2 dugno briaunos.

12a - 1 aplūžęs trikampis antgalis, 2 gremžtukai, 1 gražus pailgas rėžtukas, 7 retušuotos skeltės, 6 retušuotos nuoskalos, jų tarpe 2 didelės, spec. paskirties dirbiniai ir 1 lyg pusmėnulinis peilis, 2 skaldytiniai, 9 skaldytinių nuoskalos, 37 skeltės, 243 nuoskalos, 12 šukelių, yra brūkšniuotų.

12b - 1 gremžtukas, 1 lenktas peilis, 2 retušuotos skeltės, 6 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytiniai, 9 skaldytinių nuoskalos, 38 skeltės, 156 nuoskalos, apie 100 puodų šukelių, dauguma jų suvirtusių vienoje vietoje dviejų puodų brūkšniuotu paviršiumi; vieno angos skersmuo 18 cm, antro - 14 cm, briaunos apvalios, kakleliai kiek įsmaugti.

12c - 2 gremžtukai, 1 retušuota skeltė, 3 retušuotos nuoskalos, 9 skaldytiniai, jų tarpe 1 labai didelis, 6 skaldytinių nuoskalos, 30 skelčių, 119 nuoskalų, 15 šukelių.

12d - 3 rėžtukai, 2 ovalinių kirvelių ruošinių dalys, apdegusios, 17 skaldytinių ir jų dalių, 1 gludinta (?) nuoskalėlė, 1 retušuota nuoskala, 35 skeltės, 185 nuoskalos, 17 šukelių, jų tarpe yra brūkšniuotu paviršiumi su pailgais įspaudimė-

liais.

13a - 1 rombinis antgalis, 1 nulūžęs nebaigtas lancetas, 3 gremžtukai, 1 specdirbinėlis, 4 rėžtukai nelabai aiškūs, 2 kirvelių tipo dirbiniai, 1 ilga skeltė su darbo žymėmis, 7 retušuotos nuoskalos, 22 skaldytinių nuoskalos, 68 skeltės, 256 nuoskalos, 9 šukelės, yra brūkšniuotų.

13b - 1 rėžtukas, 1 retušuota skeltė, 8 retušuotos nuoskalos, 6 skaldytinių nuoskalos, 31 skeltė, 123 nuoskalos, 10 šukelių, jų tarpe 1 brūkšniuota ir 1 dugnelio briauna.

13c - 1 gremžtas, 1 grandukas, 2 retušuotos skeltės, 2 skaldytiniai, 9 skaldytinių nuoskalos, 12 skelčių, 71 nuoskala, 8 plonos šukelės, jų tarpe 1 dalelė briaunos, papuoštos įstrižais stulpiukais ir 1 brūkšniuota.

13d - 1 grąžtelis trikampio pjūvio galu, 1 retušuota nuoskala, 5 skaldytiniai, 18 skaldytinių nuoskalų, 17 skelčių, 100 nuoskalų, 1 šukelių, yra brūkšniuotų ir 1 su giliu nago įspaudu.

14a - 1 nebaigtas trikampis antgalis, 2 lancetai nepavykę, 8 gremžtukai, 1 rėžtukas, 1 mikrorėžtukas, 1 grandukas, 63 skaldytiniai ir jų dalys, 3 stambūs kirvelių tipo dirbiniai, gal nebaigti, 3 retušuotos skeltės, 1 peilis įstrižu galu, 11 retušuotų nuoskalų, 141 skeltė - yra kelios didokos, bet daugiausia nelygios ir trumpos, išmestinės, 541 nuoskala, 3 plonos lygios neaiškios šukelės.

14a lizdas - 1 gremžtukas, 1 keturkampio pjūvio kirvelio ruošinys, 14 skaldytinių nuoskalų, 16 skelčių, 71 nuoskala.

14b - 1 nulūžęs lancetas, 5 retušuotos skeltės, - peiliai, 1 kirvelio ruošinys, 7 skaldytinių nuoskalos, 7 retušuotos nuoskalos, 21 skeltė, 161 nuoskala, 15 šukelių, jų tarpe yra brūkšniuotų ir 1 kaklelis su apvaliais įspaudais.

14c - 1 rėžtukas (?), 1 retušuota skeltė, 2 retušuotos nuoskalos, 4 skaldytiniai, 6 skaldytinių nuoskalos, 24 skeltės, 113 nuoskalų, 11 šukelių, jų tarpe 1 pakraštys su iš vidaus įspaustais gumburėliais.

14d - 1 gremžtukas, 1 lancetėlis, 1 grandukas, 1 retušuota skeltė, 3 retušuotos nuoskalos, 7 skaldytiniai, 1 skaldytinio dalis, 26 skeltės, 93 nuoskalos, 14 šukelių, yra brūkšniuotų, vienas kaklelis , ir briauna papuošta įspaudėliai su duobutėmis, viena - eglutės įraižomis.

15a - 10 gremžtukų, 1 mikrorėžtukas, 2 rėžtukai, 13 retušuotų skelčių, jų tarpe 2 žeberklų ašmenėliai, 2 retušuotais galais ; 18 retušuotų nuoskalų, 3 kirvelių tipo dirbiniai, iš jų 1 siauras ilgas, du pradėti dirbti, 20 skaldytinių, iš kurių 1 paverstas muštuku, 41 skaldytinio nuoskala, 154 skeltės, 1158 nuoskalos, 30 šukelių, jų tarpe yra brūkšniuotų ir papuoštų nagų įspaudais.

15b - 2 figūriniai dirbiniai (lokys ?), 1 lancetas, 1 gremžtukas, 1 rėžtukas,, 1 grandukas - rėžtukas, 1 didelis rėžtukas su granduku šone, 1 mikrorėžtukas, 7 retušuotos nuoskalos, 1 retušuota skeltė, 1 skaldytinis, 14 skaldytinių nuoskalų, 31 skeltė, 229 nuoskalos, apie 40 šukelių, yra brūkšniuotų.

15c - 1 gremžtukas, 1 grandukas, 1 rėžtukas (?), 1 retušuota skeltė, 5 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytiniai, 10 skaldytinių

nuoskalų, 18 skelčių, 1 kirvelio ruošinys, 83 nuoskalos, 17 šukelių, yra brūkšniuotų.

15d - 1 rėžtukas, 1 grandukas, 1 retušuota skeltė, 1 didelis plokščias skaldytinis, 9 skeltės, 56 nuoskalos, 35 šukelės, yra brūkšniuotų, vienas lygus pakraštėlis, antras papuoštas apvaginiu įspaudu.

16a - 1 episvidrinis antgalis, 1 nulūžęs lancetas, 8 gremžtukai, 3 rėžtukai(?), 3 grandukai - rėžtukai, 6 mikrorėžtukai, 3 kirvelių tipo dirbiniai, 6 retušuotos skeltės, 22 retušuotos nuoskalos, 73 skaldytiniai ir jų dalys, 128 skeltės, 825 nuoskalos, 45 šukelės, yra brūkšniuotų, du pakraštėliai iš vidaus papuošti įkartėlėmis.

16b - 2 lancetai, 4 gremžtukai, 1 grandukas, 2 retušuotos skeltės 9 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytiniai, 6 skaldytinių nuoskalos, 39 skeltės, 365 nuoskalos, 35 šukelės, daugiausia brūkšniuotos.

16b - B - 1 gremžtukas, 1 retušuota nuoskala, 2 skeltės, 6 skaldytinių nuoskalos, 17 nuoskalų.

16c - 3 gremžtukai, 5 retušuotos nuoskalos, 5 skaldytinių nuoskalos, 16 skelčių, 106 nuoskalos, 20 šukelių, kurių tarpe yra eglutės brūkšniuotų ir papuoštų įkartomis.

16c - B - 6 skaldytinių nuoskalos, 3 beveik lygios rusvos šukelės.

16d - 1 trikampio (?) antgalio viršūnėlė, 2 skeltės - pėiliai, 1 retušuota skeltė, 1 mikrorėžtukas, 3 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytiniai, 20 skelčių, ypa labai plačių, 103 nuoskalos,

20 šukių (įtartinų), yra dugnelių dalių, viena kiek kitokia - plonas pakraštėlis su giliomis duobutėmis ant kaklelio.

Bandomosios perkasos

Pietinė

13e - 1 peilis iš gludinto lygšio pjūvio kirvelio, 1 dvigubas grandukas - rėžtukas, 2 gremžtukai, 2 mikrorėžtukai(?), 3 rėžtukai i, iš jų 1 (?), 4 retušuotos nuoskalos, 6 skaldytiniai, 13 skaldytinių nuoskalų, 1 ovalinis kirvelis, ir 1 kirvelio pentis, 25 skeltės, 137 nuoskalos, 6 brūkšniuotos šukelės.

13f - 1 gremžtukas, 1 retušuota skeltė, lyg lancetas, 1 ruošinys kirveliui, 1 neaiškus, 4 skeltės, 69 nuoskalos, 1 šukelė.

13g - 1 grandukas-rėžtukas, 3 skeltės, 22 nuoskalos.

13h - 1 mikrorėžtukas, 1 retušuota nuoskala, 1 skaldytinio nuoskala, 35 nuoskalos, 5 šukelės, jų tarpe 1 brūkšniuota ir 1 virvelinė.

13i(P_1) - 1 akmeninio kirvio išgrąža, 9 gremžtukai, 2 rėžtukai, 9 grandukai-rėžtukai, 4 peiliai, 6 retušuotos skeltės, 24 retušuotos nuoskalos, 1 mikrorėžtukas (?), 5 kirvelių tipo dirbiniai: 1 su įtvara, 1 keturkampio pjūvio platėjančiais ašmenimis, 1 mažas siaurėjančiais ašmenimis, 1 ruošinys (?), 2 muštukai, 21 skaldytinis, 58 skaldytinių nuoskalos, 83 skeltės, 540 nuoskalų, šukės lygiu paviršiumi, įtartinos.

16j - 1 akmeninio galąstuvo gabalėlis, 1 gremžtukas, 1 gremžtukas-rėžtukas, 3 rėžtukai, 1 didžiulis storas lenktas peilis, 4 retušuotos skeltės, 15 retušuotų nuoskalų, 34 skaldytiniai ir jų nuoskalos, 54 skeltės, 335 nuoskalos, šukės lygiu paviršium, įtartinos.

P_2 - 1 nuoskalėlė.

$Š_1$ - 1 nebaigtas trikampis antgalis, 1 platus peilis, 1 rėžtukas, 1 retušuota skeltė, 4 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytiniai, 6 skaldytinių nuoskalos, 4 skeltės, 46 nuoskalos, 10 šukelių, lygiu ir brūkšniuotu paviršiumi, 2 iš jų papuoštos dar kripe, 2 - įstrižomis įraižomis.

$Š_2$ - 1 grandukas-rėžtukas, 1 rėžtukas (?), 4 retušuotos nuoskalos, 1 skaldytinio nuoskala, 14 skelčių, 48 nuoskalos, 7 šukės - lygios, o viena su rumbu.

atsitiktn. - 1 gremžtukas, 1 skeltė retušuotu galu, 4 skaldytinio nuoskalos, 7 skeltės, 57 nuoskalos.

Lietuvos TSR MA Istorijos Institutas
Archeologijos sektor.
N. 799

Margių 2-oji stovykla

Į pietryčius nuo pirmosios stovyklos tuoj už išdžiuvusio upelio miško kelyje, apie 60 m ilgio tarpe smėlyje buvo rasta mezolitinių ir neolitinių titnagų. Visas plotas yra nežymiai aukštėjančiame kyšulyje tarp buv. Dubos ežero ir buv. ir jį įtekėjusio upelio. Tuo būdu visą šiaurinę ir bei šiaurės vakarinę stovyklos pusę supa balota pieva, apsemiama lietaus metais. Pietinis pakraštys pereina į smėlėtą buv. Dubos ežero krantą. Visą plotą suskirsčius 2x2 m kvadratais, tyrinėta bandomosiomis perkasomis

1-oji perkasa buvo žemiausioje kelio dalyje, prie pat buvusio upelio. Ji apėmė 11-13 a-c kv. Kelyje buvo tamsiai pilkas smėlis 10-15 cm storio. Po juo rudžais ėjo juosvas į kietą dumblą panašus sluoksnelis 3-10 cm storio, kuris nesiimdavo gabalais. Šalikelėse pilko smėlio sluoksnį dėngė velėna. Po juosvuoju sluoksniu buvo grynas baltas smėlis. Radiniai tiktai virš juodojo gulinčiame pilkame smėlyje. Titnagai daugiausia smulkūs, yra gerokai nuzulintų, daugiausia pilkos spalvos, bet yra ir oršteinuotų. Iš svarbesnių minėtinas 13a kv. 1 skaldytinis ir antrojo dugnelis, 1 grandukas ir kt., 13b kv. radinių daug daugiau, jų tarpe 1 episvidrinis antgalis, 2 gremžtukai, 1 grandukas, 1 rėžtukas, skaldytiniai ir kt. 13c kv., kuris didžiąja dalimi apėmė šalikelę, radinių kiek mažiau, yra oršteinuotų, jų tarpe 1 episvidrinis antgalis, o skalda daug smulkesnė ir labiau apzulinta, titnagas prastesnis - su kreidos intarpais. 12b kv. titnagai labai smulkūs, daugiausia juodi ir iki blizgėjimo nuzulinti, nėra didelių plokščių, oršteinuotų maža, tik keli retušuoti. 12c kv., pietiniame pakraštyje buvo, matyt, išplauta

duobutė, kurioje labai daug smulkių ir labai apzulintų pilkų ir rudų titnagėlių; be skaldos, kv. rasta dalis širdinio antgalio pakraščiais retušuotu pagrindu, l lacetėlis ir kt. Šiame kv. ypač ryškūs po radinių sluoksniu juosvi ruožai. ll kv eina kiek įkalniau į pylimėlį tarp kelio ir pelkės, šiaurinėje dalyje radiniai smėlyje po velėna, pietinėje virš juodo sluoksnio, daugiausia smulkios nuoskalos, pora šukelių.

Iš visko atrodo, kad radiniai čia yra vėliau suplauti, nes labai apzulinti, todėl sekanti perkasa iškasta už 10 metrų, taip pat kelyje.

2-oji perkasa apėmė 8-9 i-j kv miško kelyje. Padėtis labai panaši kaip l-oje perkasoje, radiniai 10-20 cm storio pilko smėlio sluoksnyje virš juodo dumblo sluoksnio, taip pat labai apzulinti, daugiausia labai smulkūs, tamsiai pilkos spalvos, dirbinių maža. Tolimesnė perkasa iškasta už 6 m į šiaurės rytus.

3-oji perkasa iškasta šiaurinėje kelio pusėje, apėmė 3-5 n kv. Perkasoje išsiskyrė du sluoksniai, kurių radiniai buvo rekkami atskirai. Viršutinis (A) buvo tamsiai pilkos spalvos, jo paviršiuje velėna, jos storis 15-45 cm. Beveik visi jame rastieji titnagai buvo pilki, smulkūs, jų tarpe keli gremžtukai, rėžtukai, skaldytinių nuoskalos; rasta smulkių šukelių. Apatinysis sluoksnis (B) buvo pilkšvai gelsvos spalvos. Šiaurinėje pusėje jis siekė 38 cm storio, o pietinėje vos 5-10 cm. Jame rasta daug mažiau radinių. Jų tarpe l kirvelio tipo dirbinys, l mikrorėžtukas, l grandukas-rėžtukas, skaldytiniai, tačiau ir kelios smulkios šukelės, o 3 n kv rastoji šukė net pačiame sluoksnio dugne. Tolimesnė perkasa kasta už 12 metrų į rytus.

4-oji perkasa apėmė 2-4 v-ž kv, šiaurės vakarinė jos dalis ėjo keliu, pietrytinė įėjo į mišką. ~~Vakariniame krašte, 3-4 v kv, šiaurinė vakarinė jos dalis ėjo keliu, pietrytinė įėjo į mišką.~~ Vakariniame krašte, 3-4 v kv, sluoksnis buvo pilko smėlio, 20-

25 cm storio, po juo baltas smėlis. Sluoksnių nepavyko išskirti, nes radiniai daugiausia pilkojo ir baltojo smėlio sandūroje. Tarp abiejų šių kv. per vidutį tuoj po paviršiniu smėliu buvo plonytis juosvas į dumblą panašus sluoksnelis, kuriame irgi buvo šiek tiek titnagų. Visą šiaurinę 3v. kv. pusę buvo iškerojusios pušų šaknys, tarp kurių beveik nieko nerasta. Radinių tarpe 1 širdinis antgalis, 4 gremžtukai, 4 rėžtukai, 1 kirvelio tipo dirbinys, 4v kv. pietvakarių kampe akmeninio galąstuvėlio nuolauža, pora mažų šukelių, sudegusių kaulų trupinių ir kt. Šiaurtiniuose kvadratuose 2z ir ž, kurie siekė kelio pakraštį, išskyrė tarsi du sluoksneliai: paviršiuje 5-12 cm storio pilko smėlio sluoksnelis (A), po juo labai plonas juosvas, į dumblą panašus sluoksnelis, žemiaus rusvas smėlis (B) 12-15 cm storio, po juo baltas smėlis. Daugiausia radinių buvo A sluoksnyje, jų tarpe 1 trikampis skersinis antgalis, 1 episvidrinis gelsvai rusvos spalvos, 3 gremžtukai, jų tarpe ilgas apgludintais ašmenimis, gremžtukas, rėžtukas, kelios smulkios šukelės. B sluoksnyje radinių buvo labai maža, ir tai tik pietrytiniame kampe, kur buvo ir keli akmenukai. Beveik visi titnagai buvo pilki, jų tarpe nė vieno reikšmingesnio. 3z ir ž kv. 10-12 cm gylyje beveik ištisai matyti plonas (iki 5-12 cm storio) juodas į dumblą panašus sluoksnelis. Virš jo beveik nėra radinių, yra šiek tiek juodajame sluoksnelyje ir ypač po juo gulinčiame plonaame (10-12 cm) rusvame sluoksnelyje. Tik pietrytiniame 3ž kv. kampe, kur yra kelio pakraštys, viršutinis miškožemis sustorėjo iki 30-40 cm, po juo buvo visiškai plonytis ruzvas sluoksnelis. Sluoksniais išskirstyti radinių buvo neįmanoma, radiniai įvairių laikotarpių, jų tarpe 1 episvidrinis antgalis, lancetai, gremžtukai, rėžtukai, pjūklelis, puodų šukės, jų tarpe 1 plokščio dugnelio dalis. Prie rytinės perkasos sienos, 3z kv., 50 cm gy-

lyje nuo žemės paviršiaus, žemiau pilkojo miškožemio, pradėjo ryškėti židinio pakraštėlis - pilkas smėlis su smulkiais angliukais. Radiniai iš jo surinkti atskirai. Tai buvo 1 stora puodo šukė, papuošta pusmėnuliniais įspaudėliais, 3 skeltelės ir 6 nuoskalėlės. Patsai židinys tęsėsi toliau 3x kv. 4z-ž kv taip pat nebuvo galima išskirti sluoksnių, nes paviršių dengė 20-25 cm storio miškožemis, o po apačia buvo vos žymus rusvas sluoksnelis, kai kurie radiniai buvo įsmegę ir baltąjį po juo gulinti sluoksnį. Šioje dalyje juodojo dumblinojo sluoksnio nebuvo. Pietiniame 4z-ž kv pakraštyje po pilkuoju sluoksniu pastebėtos išskydusios suodžių dėmelės. Daugiausia rasta nuoskalų, dirbiniai įvairių laikotarpių; gremžtukai ir gremžtukų tipo dirbiniai, 1 trikampis lancetinio tipo dirbinys, 1 peilis ir 4 šukelės.

5-a perkasa prijungta į pietus nuo šios, toliau į pietus netęsta, nes toliau buvo stambūs medžiai. Paviršių dengė 20-25 cm storio pilko miškožemio sluoksnis, po juo gana ryškiai išsiskyrė rusvas apie 10 cm storio sluoksnelis, kuriame buvo įsimaišę balto smulkaus žvirgždo. Abiejuose sluoksniuose titnagai buvo pilki, neorštinuoti, abiejuose sluoksniuose buvo puodų šukių, tad, atrodo, kad ir čia sluoksniai buvo susimaišę, ką rodo ir priplautas žvirgždas. 5z kv A sluoksnyje reikšmingesnių radinių nebuvo, o B sluoksnuje rasti 3 episvidriniai antgaliai, jų tarpe 1 retušuotas tik iš gerosios pusės, 1 su lancetinio tipo smaigaliu, 1 lancetas, 5 rėžtukai, retuošuotos skeltės ir nuoskalos, ir 25 mažos šukelės. Šiauriniame šio kv ir 5ž kv pakraštyje po pilkuoju sluoksniu matyti beformės išskydusios suo medžių dėmės. Panašūs radiniai ir 5ž kv. A sluoksnyje; iš reikšmingesnių minėtini tik 2 gremžtukai, o B suoksnyje rasti 4 lancetai, 1 rėžtukas, 1 mikrorėžtukas ir kt. titnagų, be to, 12 puodų šukelių,

jų tarpe 1, papuoštataškų eilutėmis,1- įkaitomis, kitos lygios. Pietrytinėje 5 ž kv pusėje radinių labai sumažėjo ir rusvasis sluoksnis liko labai neryškus. 6 z ir ž pilkajame sluoksnyje radinių taip pat maža, minėtinas 1 lancetėlis sulūžusiu smaigaliu, 1 mikrorėžtukas, 1 brūkšniuota šukele ir kt. Po juo, B sluoksnyje, pietvakariniame 6 z kv kampe matyti išškydusios suodžių dėmelės. Vakarinėje 6 ž kv pusėje radinių buvo jau labai ma ža. Šiuose kv B sluoksnyje rasta daug titnagų, jų tarpe 1 pradėtas dirbti širdinis antgalis, 2 gremžtukai, 1 rėžtukas, 32 puodų šukelės ir jų nubrupos, jų tarpe dalis dugniuko, buvusio apie 12 cm skersmens, 1 brūkšniuota, 1 puošta įkaitėlėmis, o kitos lygiu paviršiumi.

6-oji perkasa. prijungta į rytus nuo 4-osios, ji apėmė 2-4 x-y kv. Jos šiaurės vakarinis kampas dar siekė kelią, o kita visa dalis buvo neapaugusioje miško dalyje. Paviršių dengė plonas (10-12 cm storio) pilko miškožemio sluoksnis, kuris tik pačiame rytiniame pakraštyje sustorėjo iki 40 cm. Po juo buvo matyti geltono smėlio 8-10 cm storio sluoksnis. Žemiau rusvo smėlio 8-18 cm storio sluoksnis, apačioje baltasis smėlis.

A sluoksnis buvo gana plonas - 10-25 cm storio - pilkšvos spalvos, tik rytinėje pusėje, ties 2-3 kv riba sustorėjo iki 40 cm. 2 x kv A sluoksnyje buvo gana daug radinių. Visi titnagai juosvi arba pilki, jų tarpe minėtinas 1 kirvelio tipo apskaldytas dirbinys, 1 trikampis lygiašonis lancetas, 3 gremžtukai ir kt. titnagai, 3 puodų šukės - 2 iš jų brūkšniuotos - viena su pakraštėliu. 2 y kv A sluoksnyje rasta mažiau radinių - minėtini 2 gremžtukai, 1 grandukas, skeltės ir skaldytinių dalys. 3 x kv A rasta gana daug titnagų, tačiau dirbinių maža: 1 lancetas, 1 rėžtukas (?), 1 gremžtuko ruošinys; rasta tik 1 šukė. 3 y kv sluoksnis ryškiai nuolaidėja į pietus, bet beveik visame kv buvo

apie 30 cm storio. Jame rasta 3 lancetų viršūnėlės, 1 gremžtukas, 4 labai neaiškūs rėžtukai, 1 mikrorėžtukas ir kt. 4 x kv radinių mažėja, ypač pietinėje pusėje: rasta 1 gremžtukas, 1 rėžtukas, skelčių bei nuoskalų ir 4 šukelės. O tuo tarpu 4 y kv radinių daugėja kaip tik į pietryčius. Čia rastas 1 širdinis antgalis karpytais pakraščiais, 1 gremžtukas, 1 mikrorėžtukas, įvairių skelčių ir nuoskalų ir 3 šukelės. Po pilkuoju sluoksniu beveik visoje 2 x-y perkąsos dalyje buvo juosvasis, į dumblą panašus sluoksnelis. Jis dengė ir 2 židinius.

Židinys Nr. 1, kurio pakraštys pastebėtas 4-oje perkasoje, buvo beveik apskritas, 170 cm ilgio ir 160 cm pločio. Aplink jį tuoj po juoduoju sluoksniu ir ištūkvelėje į šiaurės rytus nuo jo buvo išmėtyta daug apdegusių ir neapdegusių akmenų. Ties židiniu, juodoje sluoksnio apačioje buvo angliukų ir keletas akmenų. Ties židinio viduriu juodasis sluoksnis sustorėjo iki 15 cm. Po juo gulėjo 8-15 cm storio ryškiai rusvas smėlis. Židinio dugną iš-klojo anglėta žemė 5-15 cm storio sluoksneliu. Įvairiose vietose, tačiau daugiausia židinio pakraščiuose, buvo apdegusių akmenų iki 10-12 cm skersmens. Židinio gylis nuo žemės paviršiaus 50 cm. Po židiniu buvo baltas smėlis. Šio židinio apatinės dalies, t.y., anglėtosios žemės radiniai surinkti atskirai, didžioji titnagų dalis neapdegusi, daug gana stambių nuoskalų. Jų tarpe minėtinas 1 trikampis širdinis antgalis be viršūnės, retušuotas tik pakraščiais, 3 gremžtukai, didokos retušuotos skeltės ir nuoskalos, 1 mažas sveikas kirvelio tipo dirbinys, daug įvairaus ilgio ir pločio skelčių ir nuoskalų, 26 puodų šukelės, kurių tarpe 2 susieinančios nedidelio ryškiai brūkšniuoto puodelio šukės, yra didelių brūkšniuotų ir lygiu paviršiumi šukių nuo šonų, pakraščių ir galbūt dugnelių.

Židinys (?) Nr. 2 buvo rytiniame 2 y kv pakraštyje. Tuoj po nežymiu juoduoju sluoksneliu, 15-20 cm gylyje, išryškėjo beveik

pusiau apskrita geltono smėlio duobutė su angliukais bei suodžiai nuspalvinančiais ją murzinai. Ji buvo 110 cm skersmens ir 58 cm gylio (nuo žemės paviršiaus 70 cm gylio). Po ja buvo baltas smėlis. Į vakarus nuo jos rusvajame sluoksnyje matyti išplaukę suodžiai. Iš jos radiniai surinkti atskirai. Jų tarpe pažymėtinos 2 šukelės, iš jų 1 buvo brūkšniuoto puodo pakraštėlis, 2 retušuot nuoskalos, 1 rėžtukas (?) ir kt.

2 x kv B sluoksnyje šalia židinio irgi buvo nemaža titnagų ir šiek tiek šukių. Iš jų minėtinas 1 siauras ilgas trikampis, 1 nebaigtas lancetas, 1 didelis tiesus peilis, 1 mikrorėžtukas, skaldytiniai, skeltės ir nuoskalos ir 8 nedidelės šukės, iš jų 1 brūkšniuota. Po juo baltajame sluoksnyje nebebuvo nieko. 2 y kv taip pat nemaža radinių, tarp kurių minėti 4 lancetai, iš jų 1 su įtvara, 1 retušuotas žeberklo ašmenėlis, 1 gremžtukas ir kt. be to, 14 šukelių, jų tarpe 1 brūkšniuota su pakraštėliu.

3 x kv radinių buvo labai daug, tačiau kartu čia pateko ir židinio radiniai, nes šiame krašte židinio sluoksnis nelabai išsiskyrė. ~~Jų tarpe vyrauja~~

Titnagas daugiausia pilkas, tačiau yra nemaža rudai ortšteinuotų. Ortšteinuotieji dirbiniai visi yra mezolitinio tipo, tai pvz., 2 svidriniai antgaliai, 1 pailgas rėžtukas, 1 didelis nuskeltinis rėžtukas ir kt. Iš rusvo smiltainio plokštės buvo padarytas netaisyklingas pasvaras. Be to, surinkta apie 50 puodų šukelių jų tarpe yra brūkšniuotų. Šiek tiek titnagų buvo įsmegę į baltą smėlį. Pietinėje pusėje rusvajame sluoksnyje matyti įsimaišiusio smulkaus žvirgždo. Labai daug radinių ir 3 y kv. Jame taip pat buvo įplauto smulkaus žvirgždo. Titnagų tarpe daug rudai ortšteinuotų. Iš pilkų titnagų minėtinas skersinis trikampis antgalis, keli lancetai, mikrorėžtukai, gremžtukai ir kt. Ir rudų titnagų

minėtini du ~~egzemplioriai~~ episvidriniai antgaliai, 1 abipus pakraščiuose retušu tas smaigas ir kt. Iš keramikos rasta apie 30 šukelių, jų tarpe yra brūkšniuotų.

4x kv sluoksnyje taip pat matyti priplauto žvirgždo, radinių daug mažiau negu žemiau buvusiuose kvadratuose, titnagai tik pilki. Jų tarpe buvo 1 didelis retuošuotas peilis, 1 mikrorėžtukas ir kt. Be to, kelios šukelės.

4y radinių dar mažiau, sluoksnis visai suplonėja ir nuolaidėja. Visi titnagai pilki. Jų tarpe minėtinas 1 episvidrinis antgalis su stora įtvara ir stačiu smaigaliu, 2 neaiškūs rėžtukai, 3 mikrorėžtukai ir 6 visai smulkios šukelės.

<u>7-oji perkasa</u> prijungta toliau į rytus nuo 6-osios, miško aikštelėje prie kelio, pažymėta 2-4 a_1-b_1. Pietrytiniu savo kampu ji remiasi į didelę pušį. Radiniai rinkti dviem sluoksniais. Trečiajame (balto smėlio) sluoksnyje radinių buvo tiktai pietinėuose kvadratuose ir tai labai maža, todėl jie neatskirti nuo B sluoksnio.

A sluoksnis beveik ištisai buvo 20-30 cm storio. $2a_1$ kv dar siekė kelio pakraštys, kur radinių buvo maža. Be to, paviršiuje buvo raudono smėlio dėmė, matyt, neseniai degintos šakos, čia rasta ir vėlyva gaubta šukė. Daugiausia radinių pietvakariniame kv pakraštyje. Minėtinas 1 peilis iš nuoskalos padarytas, 3 retuošuotos skeltės, tarp jų 1 nebaigtas lancetas ar ilgas mikrorėžtukas, 3 mikrorėžtukai, 3 neaiškūs rėžtukai, 1 kirvelio tipo dirbinys ir kt. $2b_1$ kv radinių daug mažiau ir gana menki. $3a_1$ kv šiaurės vakariniame kampe augo dar pušaitės, kurias teko iškirsti. Radinių nedaug, jie smulkūs, minėtinas 1 kirvelio tipo dirbinys, skeltės, nuoskalos ir 6 mažos šukelės, iš kurių vie-

na papuošta įraižomis. $3b_1$ kv titnagai daugiausia pilkos spalvos, tačiau yra ir šiek tiek rudai oranžteinuotų. Iš dirbinių pažymėtinas 1 episvidrinis antgalis, 1 rėžtukas, 4 skeltės įstrižai retuošuotas viršūne, skaldytiniai ir kt., be to, dvi šukelės. $4a_1$ kv titnagai daugiausia smulkūs, jų tarpe yra ir rudai oranžteinuotų. Iš pilko titnago pažymėtinas 1 trikampis širdinis antgalis, 1 lancetas, 1 trapecija, 1 rėžtukas ir kt. Be to, 1 brūkšniuota šukelė. $4b_1$ kv labai mažėja titnagų grupė ypač į pietrytinį kv kampą, beveik visi pilkos spalvos, iš jų pažymėtina plati retušuota skeltė - peilis, 1 retušuotas žeberklo ašmenėlis ir kt.

B sluoksnis apie 20-25 cm storio, rusvos spalvos, visoje perkasoje permaišytas su smulkiu baltu žvirgždu. $2a_1$ kv dar tęsiasi 2y kv prasidėjusi duobelė (židinys Nr. 2), kurioje aptikta kiek daugiau radinių negu aplinkui, tačiau iš sluoksnio ji nelabai išsiskyrė, tad radiniai nerinkti atskirai. Duobelėje irgi buvo smulkaus žvirgždo. Iš dirbinių minėtinas 1 plokščiai pradėtas retušuoti antgalis, 1 gražus didokas lancetas ir kt. Šukelių tik 2, iš jų 1 brūkšniuota. $2\ b_1$ kv radinių visai maža ir jie koncentruojasi pietiniame kv pakraštyje, daugiausia skeltės ir nuoskalos.

Vakarinėje pusėje 2 ir $3a_1$ kv riboje matyti duobutė - <u>židinys (?) Nr. 3</u>. Ji yra beveik apskrita, apie 110 cm skersmens, nelabai išsiskirianti iš aplinkinio smėlio, nuo rusvojo sluoksnio apačios 26 cm įleista į baltą smėlį. Jos dugne keliose vietose gulėjo 5-12 cm skersmens akmenų, krūvelės ir matytis ploni išskydę suodžių tarpsluoksnėliai. Duobelių viduryje matyti baltas žvirgždas. Židinio radiniai surinkti atskirai. Titnagų tarpe nemaža rudai oranžteinuotų, tačiau tik skalda. Iš pilkų titnagų

Pažymėtinas 1 ilgas trikampis antgalis ~~ap~~plūžusiu pagrindu, 1 aukšta ptrapecija, 1 gremžtukas, 2 rėžtukai ir pan. Be to, rasta~~#~~ 17 šukelių, jų tarpe 1 brūkšniuota, prie dugno. Ir visame kitame $3a_1$ kv plote radinių gana daug, matyti netaisyklingai išmėtyti akmenys, daugiausia ~~/~~ 6-12 cm skersmens. Matyti smulkių apdegusių kauliukų nuolaužų. Apatinėje sluoksnio dalyje, pereinant jau į baltą smėlį, labai daug ypač stambių nuoskalų ir nemaža rudai ~~or~~šteinuotų titnagų. Čia rastas 1 episvidrinis antgalis, 2 lancetai, iš jų 1 didelis, 1 plati ir stora retušuota skeltė, - peilis, 1 peilis karpytais pakraščiais, 3 smailios antgalių viršūnėlės, grąžteliis, gremžtukai ir kt., tačiau taip pat ir kelios šukelės. Jų tarpe 1 brūkšniuota. Pagrindinėje ~~/~~ sluoksnio dalyje labai daug nuoskalų ir dirbinių, iš kurių pažymėtinas 1 lenktas peilis, 1 trapecija, 3 lancetai, gremžtukai, 1 gludinto kirvelio nuoskala, 1 pradėta abipus retušuoti nuoskala - galbūt pradėtas rombinis antgalis ir kt. Be to, apie 30 puodų šukių, kurių tarpe yra brūkšniuotų ir plokščių dugnelių briaunų. $3b_1$ kv daugiausia radinių buvo vakarinėje ~~/~~ kv dalyje, o rytinėje, ties kvadrato siena išryškėjo rusvojo sluoksnio pripildyta duobutė, ~~kxk~~ kuri apėmė ~~1~~25 cm skersmens plotą ir buvo 18 cm gylio. Joje šiek tiek daugiau radinių, negu aplinkui. Daugiausia radinių buvo apatinėje sluoksnio dalyje, sandūroje su baltuoju smėliu. Viršutinėje dalyse buvo daugiausia tik nuoskalos, minėtinas 1 didelis lenktas peilis ir 1 šukelė. Apatinėje sluoksnio dalyje buvo labai daug titnagų, jų tarpe ir ~~ža~~udai ~~or~~šteinuotų. Pažymėtini 8 lancetai, 1 trapecija, grąžteliai, gremžtukas, rėžtukai, skaldytiniai, kurių tarpe 1 labai didelis ir kt., ir 12 šukelių, jų tarpe 1 papuošta įraižų eglute, 1

brūkšniuota ir 1 dugnelio briaunė. Tačiau 1 šukė atrodo ir visai vėlyva. 4 a_1 ir b_1 kv radiniai daugiausia tik apatinėje B sluoksnio dalyje, kuris čia labai suplonėja ir apie kv vidurį visai pranyksta. Didžioji radinių dalis yra šiaurinėje kv pusėje, o pietinėje visai maža. Daugiausia tai nuoskalos, kurių tarpe yra rudai oržteinuotų, yra kelios šukelės, jų tarpe 1 brūkšniuota. Iš ryškesnių pažymėtinas 4 a_1 tik 1 gremžtukas, o 4 b_1 1 širdinis atgalis, 1 trapecija, 4 gremžtukai, 5 lancetai ir kt.

Išvados

Stovykla greičiausiai buvo apgyvendinta tris kartus: du kartus mezolite ir vieną kartą vėlyvajame neolite ar net žalvario amž. pradžioje, iš pastarojo laikotarpio išlikę židiniai. Kadangi visas plotas bent du kartus ilgą laiką buvo po vandeniu (žvirgždų sluoksnelis ir juodas į dumblą panašus sluoksnelis), tai įvairių laikotarpių sluoksniai yra sujaukti ir stratigrafiškai nepavyko jų išskirti. Tačiau, matyt, galima bus išskirti pirmąjį mezolito apgyvendinimo laikotarpį pagal rudą dirbinių oržteinavimą, o antrojo ir trečiojo apgyvendinimo laikotarpio palikimą - tipologiškai.

Viso atkasta 142 m^2, atskirais ploteliais, 54 m ilgio ir 24 m pločio plote. Stovyklos pėdsakų galima ieškoti apie 1200 m^2 plote. Tyrinėti dar reikia į pietus esančioje buv. Dubos ežero pakrantėje, kur 13ž-x kv bandomajame šurfe 50 cm gylyje aptiktas plonas kultūrinis sluoksnis su titnagais.

Į muziejų pervežti tik dirbiniai ir skaldytiniai bei jų dalys, skeltės ir keramika, visa skalda užkasta 7-osios perkasos vietoje.

Lietuvos TSR MA Istorijos
Institutas
Archeologijos sektorius
Nr.

Radinių sąrašas:

13 a - 1 grandukas, 1 skaldytinis, 1 skaldytinio dugnelis, 2 retušuotos nuoskalos, 3 skeltės, 13 nuoskalų

13 b - 1 episvidrinis antgalis, 1 rėžtukas, 1 mikrorėžtukas, 1 kaltelio ašmenėlis (?), 2 gremžtukai, 1 grandukas, 10 skaldytinių bei skaldytinių nuoskalos, 2 ugniai (?) skeltukai, 8 retušuotos skeltės, 3 retušuotos nuoskalos, 41 skeltė, 225 nuoskalos

13 c - 1 episvidrinis antgalis su išskirta įtvara, 3 grandukai, 11 skelčių, 97 nuoskalėlės, 13 šukelių

12 b - 2 retušuotos skeltės, 4 skaldytinių nuoskalos, 3 apzulinti, o gal ir retušuoti gabaliukai, 5 skeltės, 48 nuoskalos

12 c - 1 širdinio antgalio pagrindas, 1 lancetėlis, 2 skaldytinių nuoskalos, 2 retušuotos noskalos, 12 skeltelių, 70 nuoskalų

11 c - 2 retušuotos nuoskalos, 3 skeltės, 40 nuoskalų, 2 šukelės

8 j - 1 nulūžęs lancetėlis, 1 gremžtukas, 6 apspaudyti titnago gabalėliai, 1 skaldytinis ir 2 skaldytinių dalys, 8 skeltelės, 29 nuoskalos

9 i - 2 grandukai, 2 retušuotos skeltės, 4 retušuotos nuoskalos 2 skaldytinių nuoskalos, 15 skelčių, 86 smulkios nuoskalos

9 j - 1 skeltė retušuotu galu, 3 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytinių nuoskalos, 7 skeltės, 35 nuoskalos

3n A - 7 retušuotos nuoskalos, 6 skaldytinių nuoskalos, 16 skelčių, 51 nuoskala, 4 šukelės

3n B - 1 retušuota skeltė, 2 retušuotos nuoskalos, 5 skaldytiniai ir 4 jų dalys, 22 skeltės, 48 nuoskalos, 2 šukelės

4n A - 4 gremžtukai, 2 retušuotos skeltės, 2 skaldytiniai ir 6 nuoskalos nuo jų, 36 skeltės, 228 nuoskalos, 8 šukelės

4n B - 2 retušuotos skeltės, 1 rėžtukas-grandukas, 1 mikrorėžtukas, 3 skaldytiniai ir 1 jo nuoskala, 11 skelčių, 54 nuoskalos, 1 šukelė

4n band. - 1 retušuota nuoskala, 2 skaldytinių nuoskalos, 4 skeltės, 33 nuoskalos

5n A - 2 kampiniai rėžtukai, 1 retušuota skeltelė, 1 retušuota nuoskala, 18 skeltelių, 132 smulkios nuoskalos, 7 šukelės

5n B - 1 kirvelio tipo dirbinys, 1 skaldytinis, 2 skaldytinių nuoskalos, 1 skeltelė, 13 nuoskalų, 1 šukelė

3 v - 1 širdinis antgalis, 1 gremžtukas, 2 rėžtukai (1 nepavykęs), 2 retušuotos nuoskalos, 6 skaldytinių dalys, 25 skeltės, 70 nuoskalų, 1 šukelė

4 v - 3 gremžtukai, 2 rėžtukai, 1 gremžtukas-grandukas, 1 kirvelio tipo dirbinys, 18 skaldytinių ir jų dalių, 5 retušuotos skeltės, 15 retušuotų nuoskalų, 54 skeltės, 232 nuoskalos, 1 akmeninio galąstuvo gabalėlis, 1 šukelė

2z A - 1 trikampis skersinis antgalis, 2 mikrorėžtukai, 1 gremžtukas, 1 rėžtukas, 6 skaldytinių nuoskalos, 10 skelčių, 34 nuoskalos, 2 šukelės

2z B - 2 skeltelės, 2 nuoskalėlės

2ž A - 1 episvidrinis antgalis (gelsvas), 2 grežtukai, 1 žeberklo ašmenėlis, 2 skaldytinių dalys, 26 skeltės, 81 nuoskala, 1 šukelė

2ž B - 1 retušuota skeltė, 1 retušuota nuoskala, 1 skaldytinio nuoskala, 8 skeltės, 28 nuoskalos

3z - 1 pjūklelis, 2 gremžtukai (1 didelis), 1 grandukas, 2 specialios paskirties dirbiniai, 1 skeltukas ugniai (?), 1 mikrorėžtukas (?), 1 skeltė retušuotu galu, 9 retušuotos skeltės, 8 retušuotos nuoskalos, 1 rėžtukas (?), 47 skaldytiniai ir jų dalys, 78 skeltės, 167 nuoskalos, 1 šukė - dugno dalis

3ž - 1 episvidrinis antgalis, 2 lancetai, 4 gremžtukai, 1 mikrorėžtukas, 2 grandukai, 2 rėžtukai, 2 kirvelių tipo dirbiniai, 23 skaldytiniai ir jų dalys, 16 retušuotų skelčių, 12 retušuotų nuoskalų, 94 skeltės, 320 nuoskalų, 13 šukelių

4z - 3 gremžtukų tipo dirbiniai, 1 ovalinis kirvelis, 2 rėžtukai, 1 skiltuvas (?), 10 skaldytinių ir jų dalių, 2 retušuotos skeltės, 8 retušuotos nuoskalos, 32 skeltės ir skeltelės, 120 nuoskalų

4ž - 1 lancetas, 1 lancetinio tipo trikampis, 1 peilis, 1 gremžtukas, 12 skaldytinių ir jų dalių, 2 retušuotos skeltės, 5 retušuotos nuoskalos, 26 skeltės, 120 nuoskalų, 4 šukelės

5z A - 1 grandukas, 1 specdirbinėlis, 2 skaldytinių nuoskalos, 1 retušuota skeltė, 11 skelčių, 66 nuoskalos

5zB - 3 episvidriniai atgaliai, 1 lancetas, 5 rėžtukai, 2 retušuotos skeltės, 9 retušuotos nuoskalos, 73 skeltės, 27 skaldytiniai ir jų nuoskalos, 262 nuoskalos, 25 šukelės

5žA - 2 gremžtukai, 1 retušuota skeltelė, 3 skaldytinių nuoskalos, 3 skeltelės, 26 nuoskalos

5žB - 4 lancetai (2 apdužę), 1 rėžtukas, 1 mikrorėžtukas, 1 skaldytinis, 9 skaldytinių nuoskalos, 5 retušuotos nuoskalos, 21 skeltė, 102 nuoskalos, 12 šukelių (2 iš jų papuoštos)

6zA - 1 gremžtukas (?), 3 retušuotos nuoskalos, 1 skaldytinio nuoskala, 9 skeltės, 58 nuoskalos, 1 brūkšniuota šukelė

6zB - 1 pradėtas širdinis antgalis, 1 rėžtukas, 5 retušuotos

" skeltės, 2 retušuotos nuoskalos, 4 skaldytinių nuoskalos, 38 skeltės, 220 nuoskalų, 15 šukelių (iš jų 1 brūkšniuota)

6ž A - 1 nulūžęs lancetas, 1 gremžtukas, 1 mikrorėžtukas, 2 retušuotos skeltės, 2 retušuotos nuoskalos, 12 skelčių, 42 nuoskalos

6ž B - 2 gremžtukai, 3 skaldytinių dalys, 2 retušuotos nuoskalos, 21 skeltė, 102 nuoskalos, 17 šukelių ir trupinių (jų tarpe dalis dugniuko 12 cm sk, 1 su įkartėlėmis)

2x A - 1 trikampis lygiašonis lancetas, 3 gremžtukai (?), 2 retušuotos skeltės, 5 retušuotos nuoskalos, 4 skaldytiniai, 6 skaldytinių nuoskalos, 1 kirvelio tipo dirbinys, 18 skelčių, 77 nuoskalos, 3 šukės (2 brūkšniuotos, iš jų 1 su pakraščiu)

2x B - 1 siauras ilgas trikampis, 1 lancetas (nebaigtas), 1 mikrorėžtukas, 1 tiesus didelis peilis, 2 specdirbiniai, 2 retušuotos skeltės, 2 retušuotos nuoskalos, 6 skaldytiniai, 12 skaldytinių nuoskalų, 37 skeltės, 144 nuoskalos, 8 šukelės

2y A - 2 gremžtukai, 1 grandukas, 7 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytinių dalys, 10 skelčių, 62 nuoskalos

2y B - 4 lancetai, 1 gremžtukas, 4 retušuotos skeltės, 7 retušuotos nuoskalos, 1 žeberklo ašmenėlis, 6 skaldytiniai, 3 skaldytinių nuoskalos, 45 skeltės, 239 nuoskalos, 14 šukelių

2y B - židinys (?) Nr. 2 - 1 skaldytinis, 1 rėžtukas (?), 2 retušuotos nuoskalos, 9 skelčių gabaliukai, 12 nuoskalų, 2 šukelės (iš jų 1 brūkšniuotas pakraštys)

3x A - 1 lancetas, 1 gremžtuko ruošinys, 1 mikrorėžtukas, 1 rėžtukas (?), 7 retušuotos skeltės, 6 retušuotos nuoskalos, 18 skaldytinių ir jų nuoskalų, 36 skeltės, 193 nuoskalos, 1 šukė

3x B - 2 episvidriniai atgaliai, 1 trapecija, 1 žeberklo ašmenėlis, 3 lancetai, 1 grąžtelis, 7 gremžtukai, 8 rėžtukai, 11 mikrorėžtukų, 7 ovaliniai kirveliai ir jų dalys, 30 retušuotų skelčių, 24 retušuotos nuoskalos, 94 skaldytiniai ir jų dalys, 230 skelčių, 832 nuoskalos, 1 natūralus, 1 akmeninis pasvaras, 60 šukelių ir kelios vėlyvos

žid. Nr.1 - 3ž B - 1 puodo šukė, papuošta pusmėnuliais, 3 skeltelės, 3 nuoskalėlės

žid. Nr. 1 - 2-3 x - 1 trikampis širdinis antgalis be viršūnės, 3 gremžtukai, 1 kirvelio tipo dirbinys, 9 retušuotos skeltės, 2 retušuotos nuoskalos, 5 skaldytiniai, 11 skaldytinių nuoskalų, 41 skeltė, 176 nuoskalos, 26 šukės (2 susieinančio kaklelio, yra brūkšniuotų, didelių, nuo šonų, pakraščių ir gal dvi gręžinelių)

3y ? A - 3 lancetų viršūnės, 1 gremžtukas, 4 rėžtukai (?), 1 mikrorėžtukas, 4 retušuotos skeltės, 8 retušuotos nuoskalos, 1 skaldytinis, 11 skaldytinio nuoskalų, 25 skeltės, 101 nuoskalos.

3y B - 3 episvidriniai antgaliai, 1 skersinis trikampis antgalis, 3 lancetai, 1 abipusis retušuotas smaigas, 7 gremžtukai, 8 (?) rėžtukai, 4 kirvelių tipo dirbiniai (1 susmaugta įtvara), 4 mikrorėžtukai, 1 grandukas-rėžtukas, 19 retušuotų skelčių, 22 retušuotos nuoskalos, 46 skaldytiniai ir jų nuoskalos, 160 skelčių, 525 nuoskalos, 1 akmeninis galąstuvas (?), 32 šukelės

4x A - 1 gremžtukas, 1 rėžtukas, 1 mikrorėžtukas, 2 retušuotos skeltės, 6 retušuotos nuoskalos, 7 skaldytiniai, 18 skelčių, 87 nuoskalos, 4 šukelės

4X B - 1 peilis, 1 mikrorėžtukas, 1 žeberklo ašmenėlis, 3 retušuotos nuoskalos, 1 skaldytinis, 10 skaldytinio nuoskalų, 28 skeltės, 97 nuoskalos, 9 šukelės

4y A - 1 širdinis antgalis karpytais pakraščiais, 1 gremžtukas,

1 mikrorėžtukas, 5 retušuotos skeltės, 6 retušuotos nuoskalos, 6 skaldytinių nuoskalos, 25 skeltės, 127 nuoskalos, 3 šukelės

4y B - 1 episvidrinis antgalis storas, 3 mikrorėžtukai, 2 rėžtukai (?), 3 retušuotos nuoskalos, 27 skeltės, 82 nuoskalos, 6 šukelės

$2a_1$ A - 3 retušuotos skeltės (iš jų 1 nebaigtas lancetas ar ilgas mikrorėžtukas), 3 mikrorėžtukai, 1 specdirbinėlis, 1 peilis, 1 retušuota nuoskala, 3 rėžtukai (?), 1 kirvelio tipo dirbinys, 1 skaldytinis, 8 skaldytinių nuoskalos, 30 skelčių, 118 nuoskalų (1 vėlyva gaubta šukė)

$2a_1$B - 1 pradėtas antgalis (?) plokščiu retušu, 1 didokas lancetas, 2 rėžtukai (?), 5 skaldytinių nuoskalos, 1 retušuota nuoskala, 23 skeltės, 68 nuoskalos, 4 šukelės

$2b_1$A - 1 rėžtukas (?), 3 retušuotos nuoskalos, 2 skaldytiniai, 17 skelčių, 57 nuoskalos

$2b_1$B - 1 retušuota skeltė, 2 skaldytinių nuoskalos, 11 skelčių, 24 nuoskalos, 1 šukelytė

$2\text{-}3a_1$B - židinys Nr. 3 - 1 ilgas trikampis lancetinio tipo antgalis aplūžusiu pagrindu, 1 aukšta trapecija, 1 gremžtukas 1 rėžtukas, 2 retušuotos skeltelės, 6 retušuotos nuoskalos 21 skaldytinis ir jų nuoskalos, 53 skeltės, 207 nuoskalos, 13 šukelių

$3a_1$B - židinys Nr. 3 - 1 rėžtukas, 2 skaldytinių nuoskalos, 1 retušuota nuoskala, 12 skelčių, 17 nuoskalų, 4 šukelės

$3a_1$A - 1 kirvelio tipo dirbinys, 2 retušuotos skeltės, 5 retušuotos nuoskalos, 7 skaldytinių nuoskalos, 15 skelčių, 120 nuoskalų, 6 šukytės

$3a_1$B - 1 episvidrinis antgalis, 3 smaigaliai, 5 lancetai, 1 trapecija, 1 gal rombinis (?) antgalis, pradėtas abipus retušuoti, 1 grąžtelis, 4 gremžtukai, 2 (?) rėžtukai, 8 mikrorėžtukai, 1 gludinto titnago gabaliukas, 1 kirvelio tipo

dirbinys, 1 peilis karpytais pakraščiais, 1 lenktas peilis 81 skaldytinis ir jų dalys, 15 retušuotų skelčių, 27 retušuotos nuoskalos, 213 skelčių, 655 nuoskalos, 36 šukelės

$3b_1A$ - 1 episvidrinis antgalis, 4 skeltės įstrižai retušuota viršūne, 2 skeltės retušuotais šonais, 2 retušuotos nuoskalos, 1 kirvelio tipo dirbinio nuoskala, 1 rėžtukas, 6 skaldytiniai, 2 skaldytinių nuoskalos, 52 skeltės, 120 nuoskalų, 2 šukelės

$3b_1B$ - 8 lancetai, 2 gremžtukai, 3 rėžtukai, 1 trapecija, 2 grąžtai, 1 gludinto dirbinio gabalėlis, 1 didelis lenktas peilis, 17 daugiausia didelių retušuotų nuoskalų, 2 kirvelių tipo dirbiniai, 2 mikrorėžtukai, 3 retušuotos skeltės, 31 skaldytinio nuoskalos, 3 skaldytiniai (iš jų 1 labai didelis), 110 skelčių, 362 nuoskalos, 13 šukių (jų tarpe 1 papuošta eglute įraižomis)

$4a_1A$ - 1 trikampis širdinis antgalis, 1 lancetas, 1 trapecija, 1 rėžtukas, 1 retušuota nuoskala, 4 skaldytiniai, 3 skaldytinių nuoskalos, 32 skeltės, 166 nuoskalos, 1 brūkšniuota šukelė

$4a_1B$ - 1 gremžtukas, 3 retušuotos skeltės, 2 retušuotos nuoskalos, 3 skaldytinių nuoskalos, 48 skeltės, 130 nuoskalų, 1 šukytė

$4b_1A$ - 1 plati skeltė-peilis, 1 žeberklo ašmenėlis, 1 skaldytinis, 4 skaldytinių dalys, 16 skelčių, 60 nuoskalų (2 vėlyvos šukelės)

$4b_1B$ - 1 širdinis antgalis, 1 trapecija, 5 lancetai, 2 mikrorėžtukai, 4 gremžtukai, 7 retušuotos nuoskalos, 4 retušuotos skeltės, 20 skaldytinių bei jų nuoskalų, 62 skeltės, 258 nuoskalos, 7 šukelės (iš jų 1 brūkšniuota)

atsitiktn. - 1 kirvelio tipo dirbinio ašmenys, 3 retušuotos nuoskalos, 2 mikrorėžtukai, 1 grandukas (įstrižas)-rėžtukas rudos spalvos, rastas užkasant 7-ą perkasą), 4 skaldytinio nuoskalos, 1 skaldytinis, 5 skeltės, 42 nuoskalos

Karaviškės 1

Prie tilto per Ūlą Karaviškėse, upės šlaitelio išgriovoje, ties tenesančia, arčiausiai prie Ūlos prieinančioje sodybvje.

Radiniai:

2 retušuotos nuoskalos, 2 spaustukai (?), 3 nuoskalos, 1 kaulo gabaliukas

Karaviškės 2

Šlaite ties Ūlos pieva-salpa, pamiškėje ir miške. Šlaito apačia eina kelias, kuris už poros šimtų metrų kyla į kalną ir kalne jau yra supamas miško iš abiejų pusių. Radiniai smėlyje retai išsibarstę. Šlaitas apaugęs pušinis ir samanomis.

Radiniai:

1 pradėtas dirbti širdinis (?) antgalis, 1 kirvelio tipo dirbinys iš skaldytinio, 1 skaldytinis, 3 skaldytinių nuoskalos, 1 grandukas, 3 retušuotos nuoskalos, 8 skeltės, 70 nuoskalų, 1 maža šukelė

Karaviškės 3

Kiek į rytus nuo keliukų susikirtimo miške, einant toliau į vakarus tuo pačiu keliu pro 2-ąją stovyklą.

Radiniai:

2 retušuotos nuoskalos, 2 skeltės, 3 skaldytinių nuoskalos, 4 nuoskalelės

R.Rimantienė

gyv. namas

tvartas

16 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

a
b
c
d
e
f
g
h

R

Š

MARGIAI 1 1980

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

h — 1m
--- 0,5m

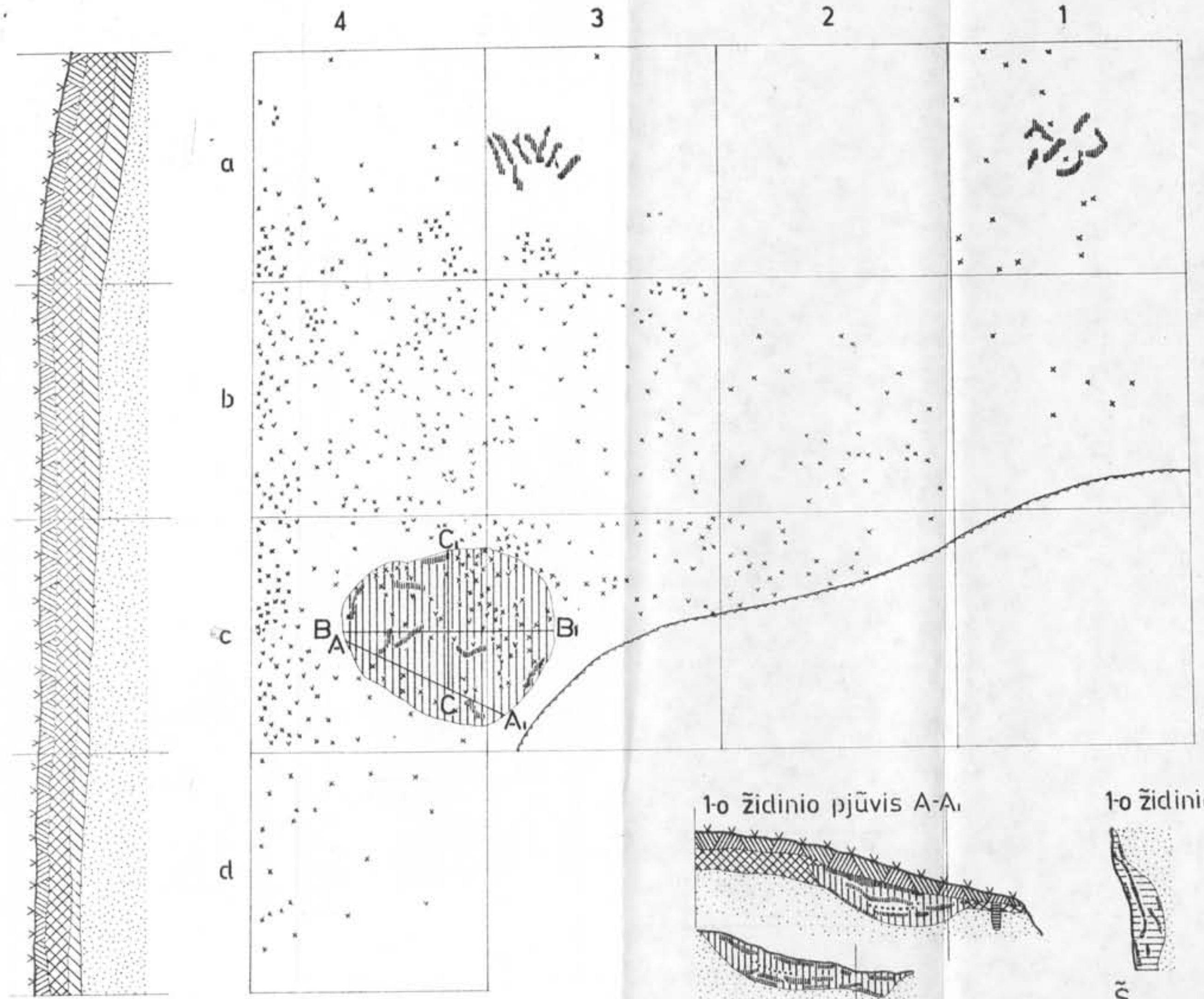

1-o židinio pjūvis A-A₁

1-o židinio pjūvis B-B₁

1-o židinio pjūvis C-C₁

Š

MARGIAI 1 1980
I perkasa

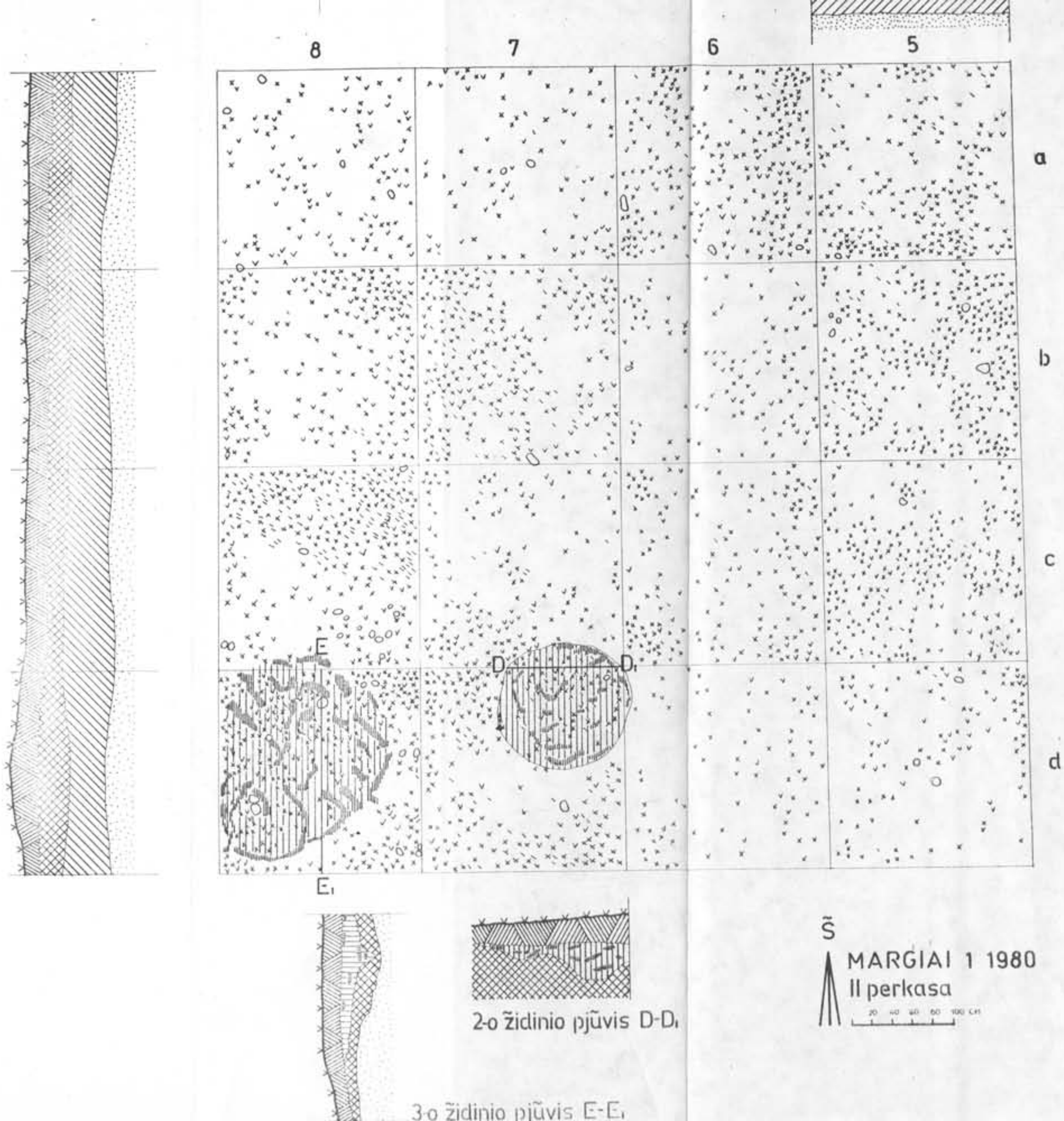
8
7
6
5
a
b
c
d
E
E₁
D
D₁
2-o židinio pjūvis D-D₁
3-o židinio pjūvis E-E₁
Š
MARGIAI 1 1980
II perkasa

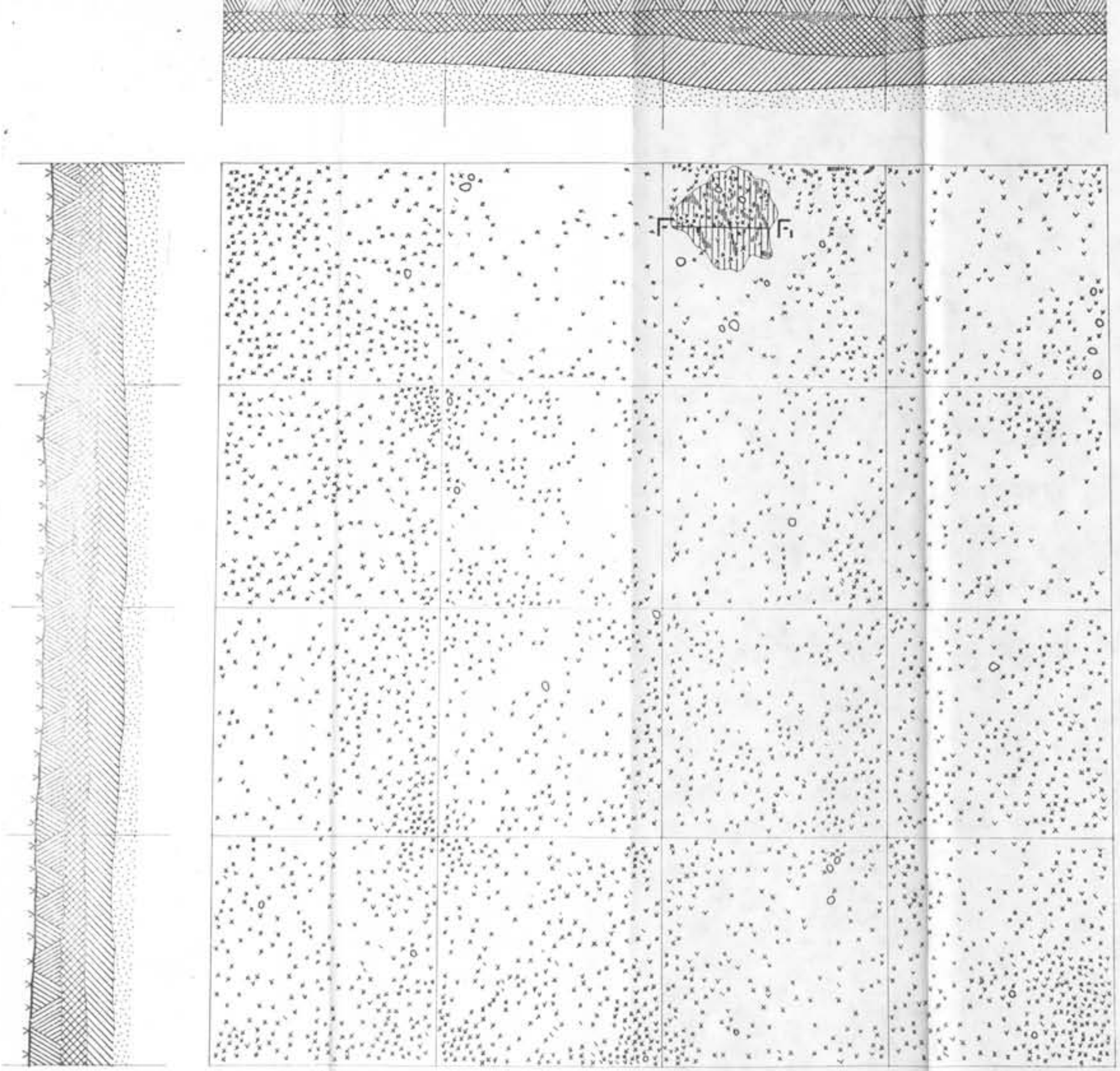

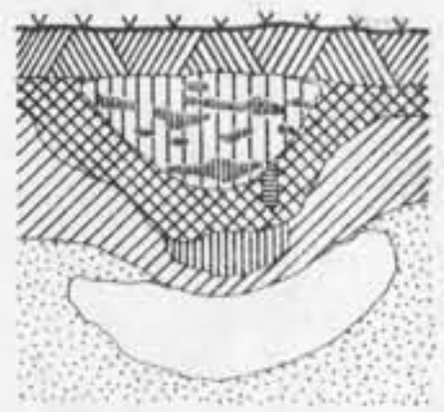

4-o židinio pjūvis F-F1

Š

MARGIAI 1 1980

III perkasa

Bandomosios perkasos į pietus nuo 13d kv rytinis pjūvis

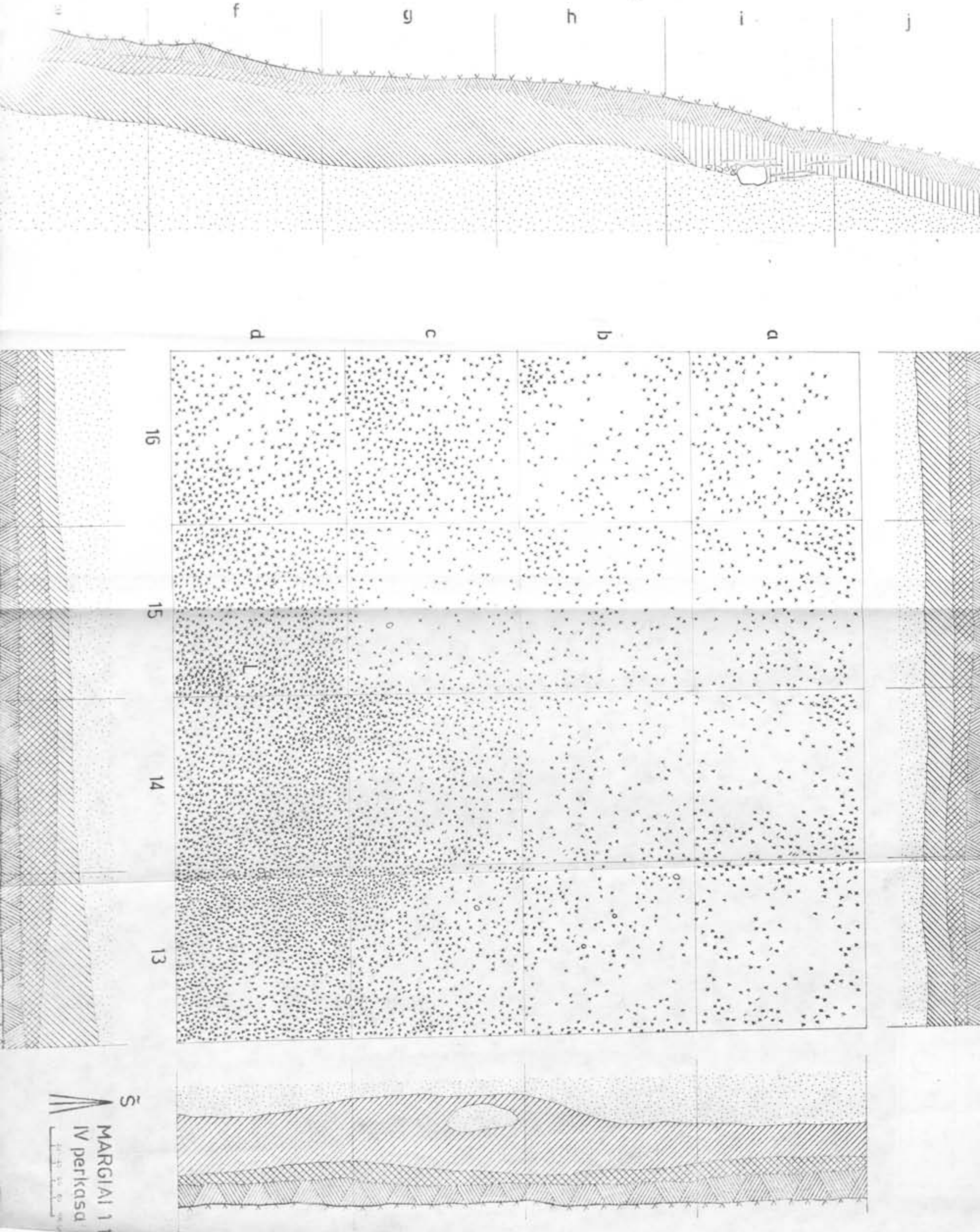

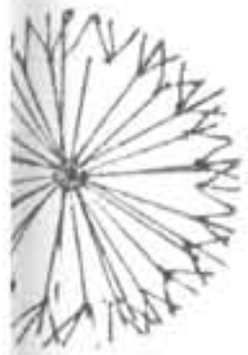

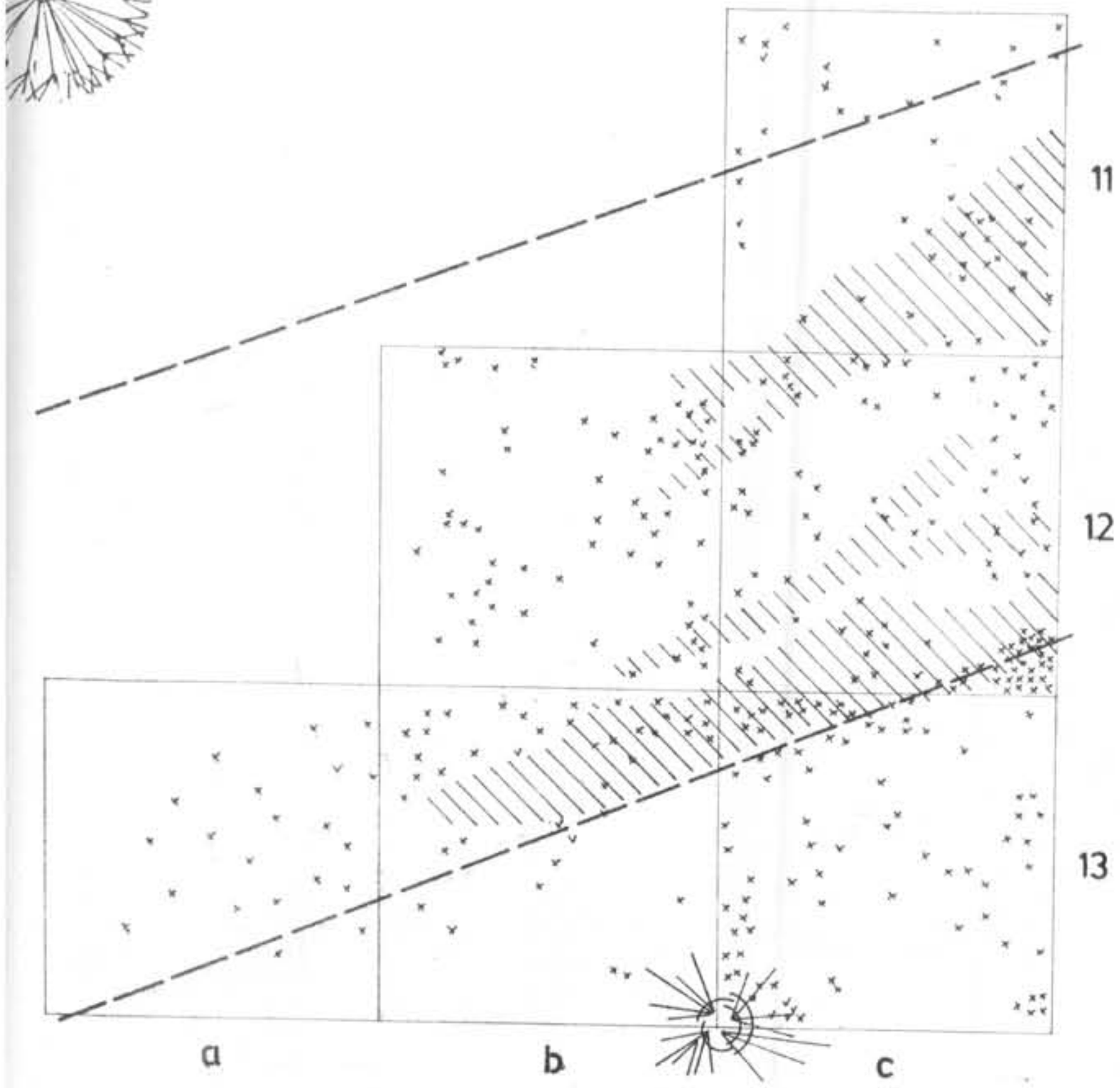
11
12
13
a
b
c

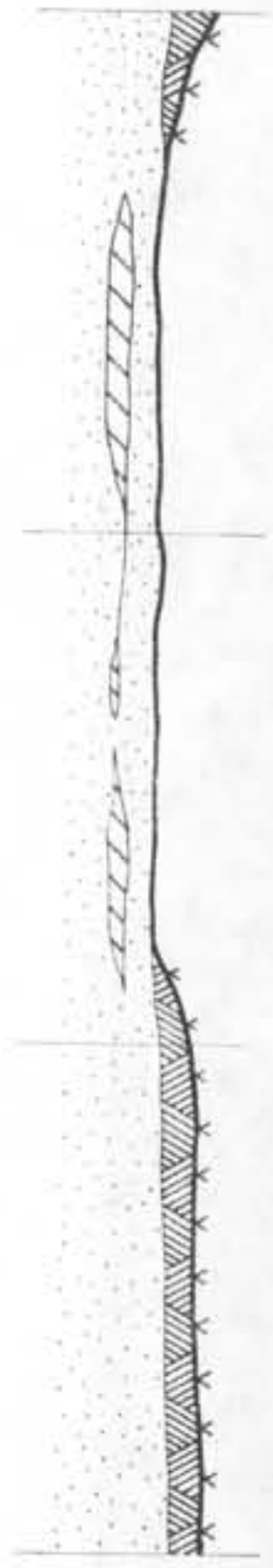
I perkasa

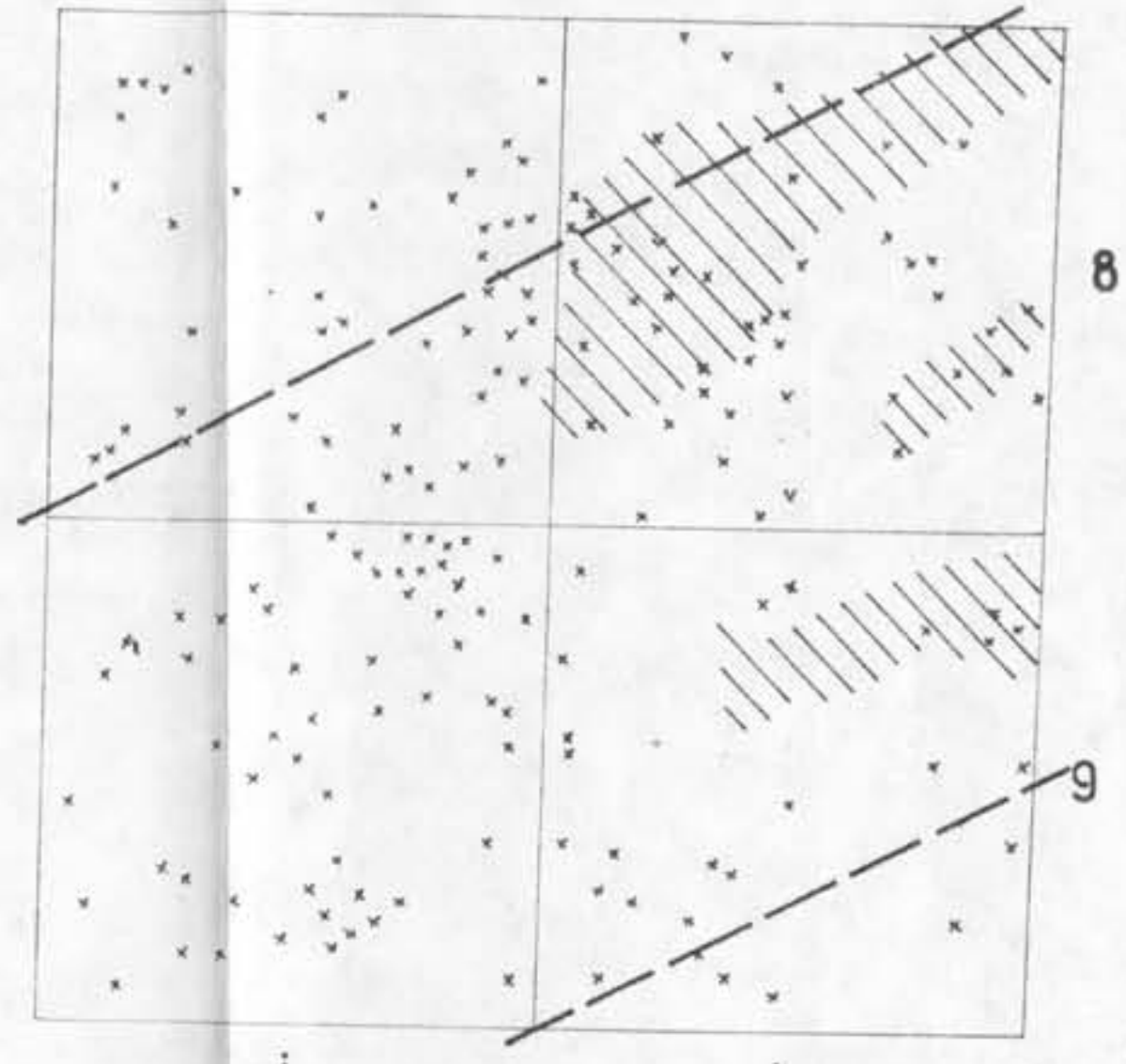
8
9
i
j

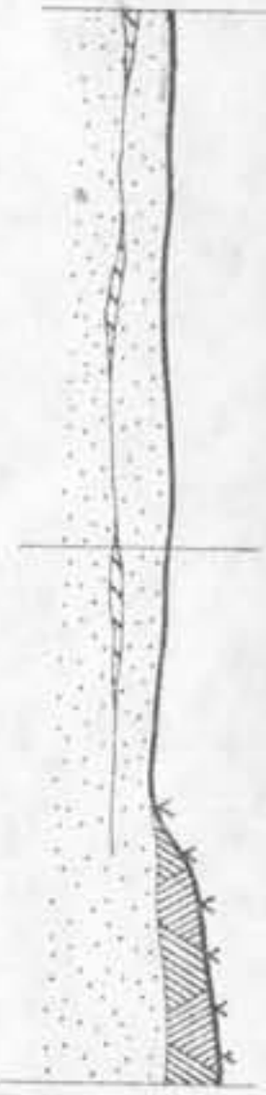

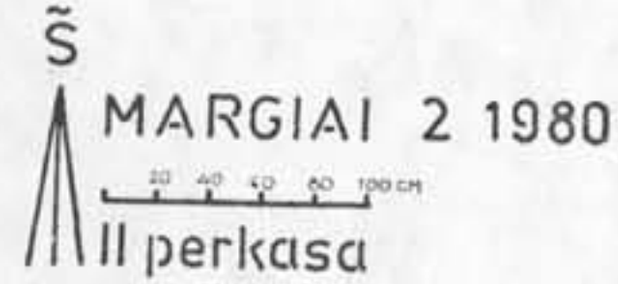
Š
MARGIAI 2 1980
20 40 60 80 100 cm
II perkasa

III perkasa

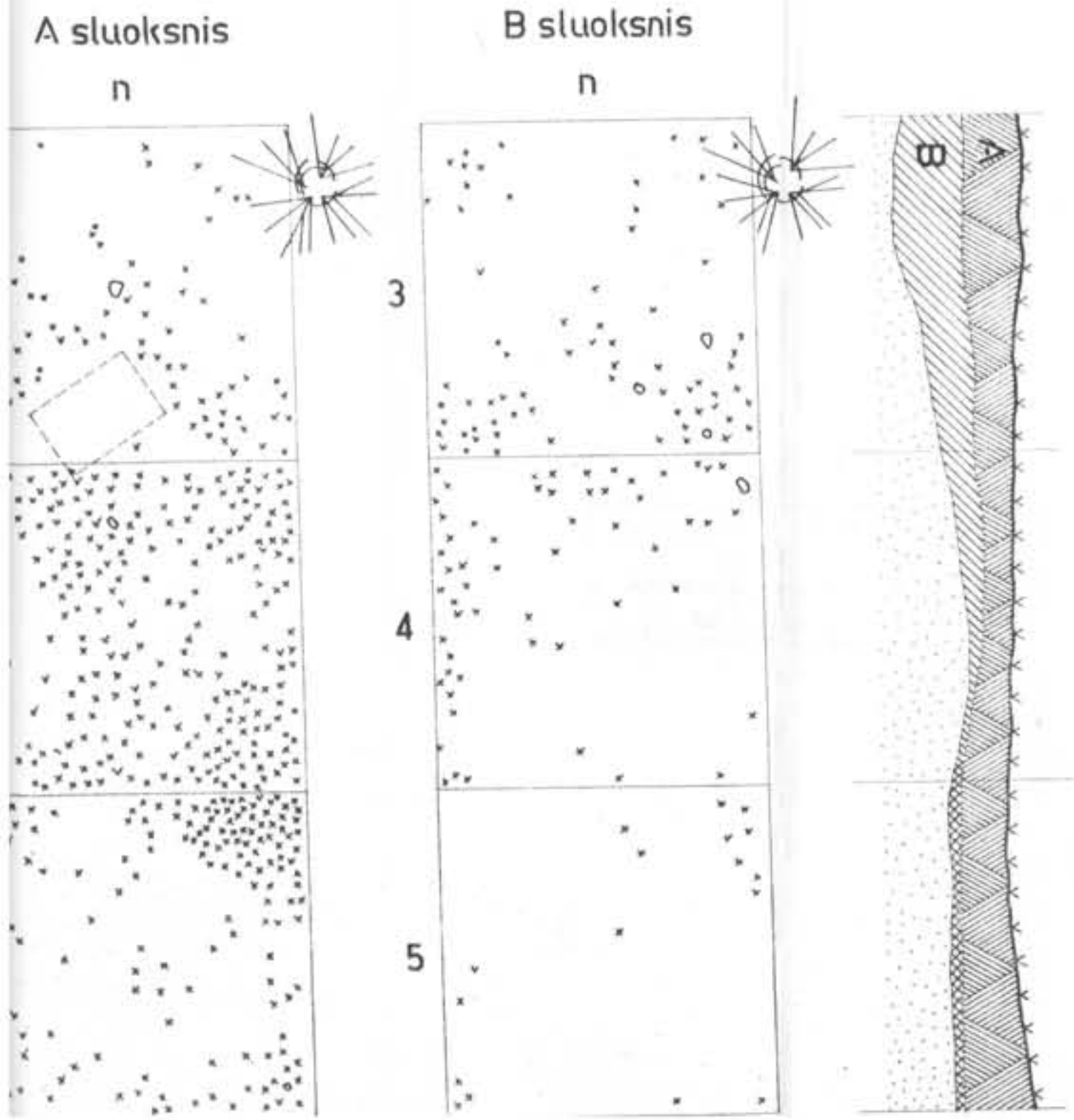
A sluoksnis
B sluoksnis
n
3
4
5

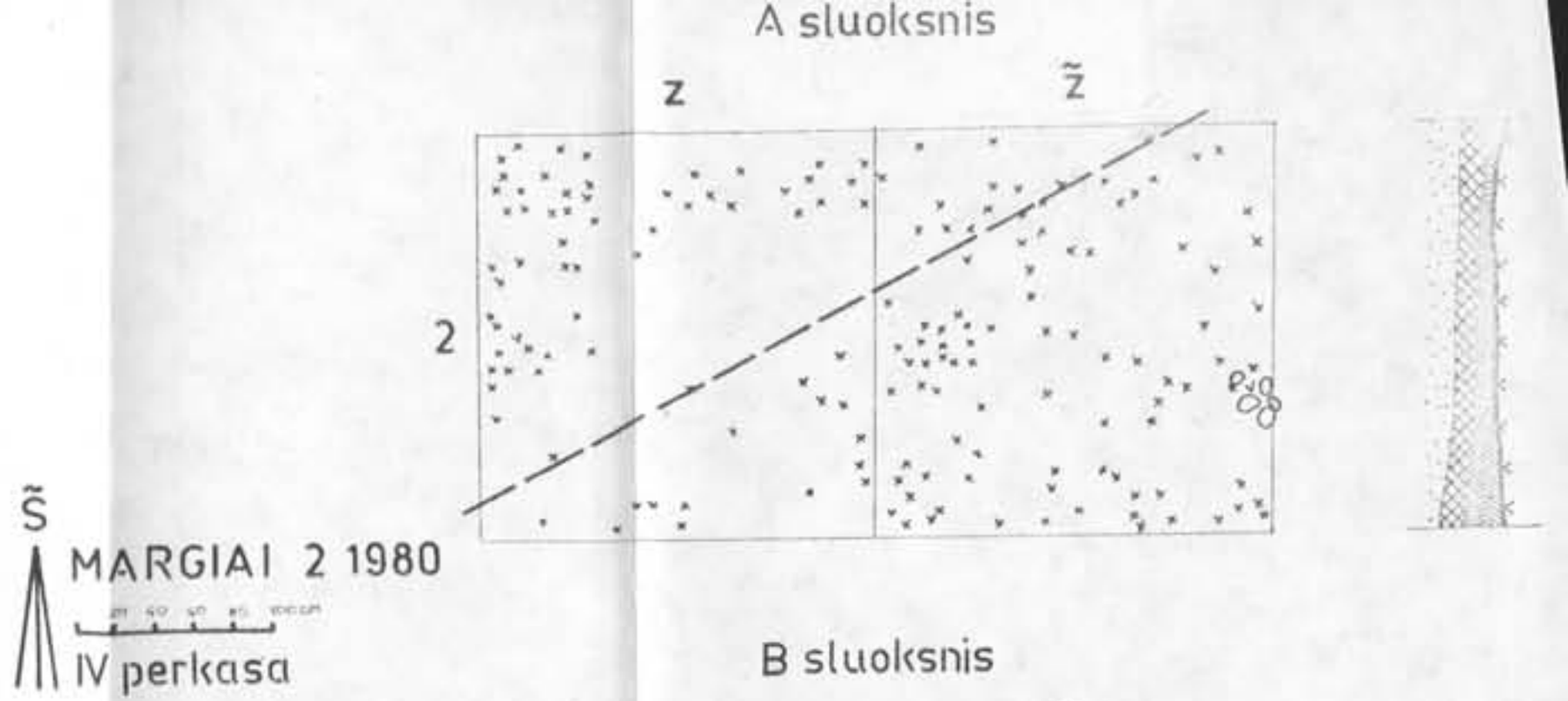
A sluoksnis
z
z̃
2
S̃
MARGIAI 2 1980
IV perkasa
B sluoksnis
z
z̃
2

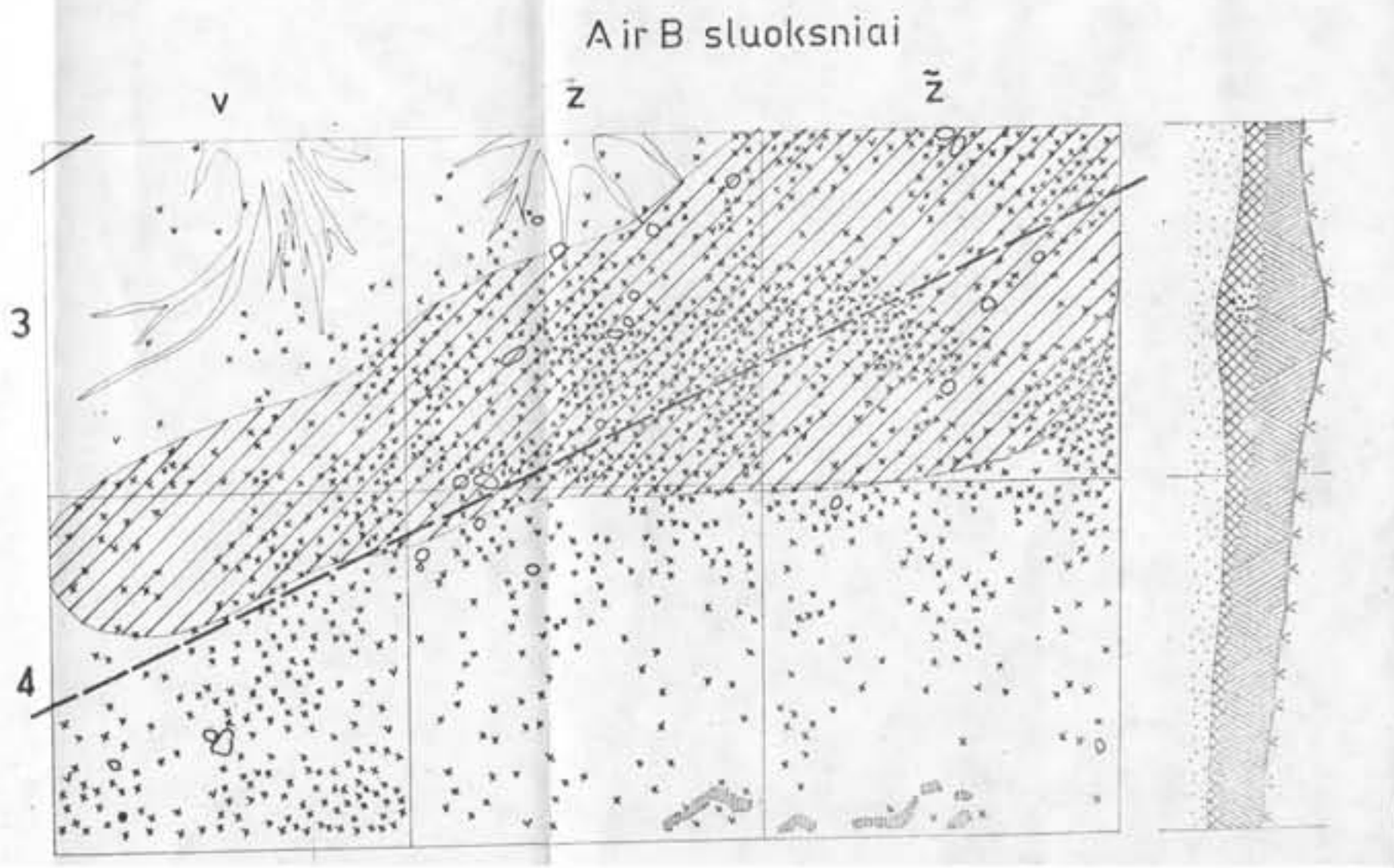
A ir B sluoksniai
v
z̃
z̃
3
4

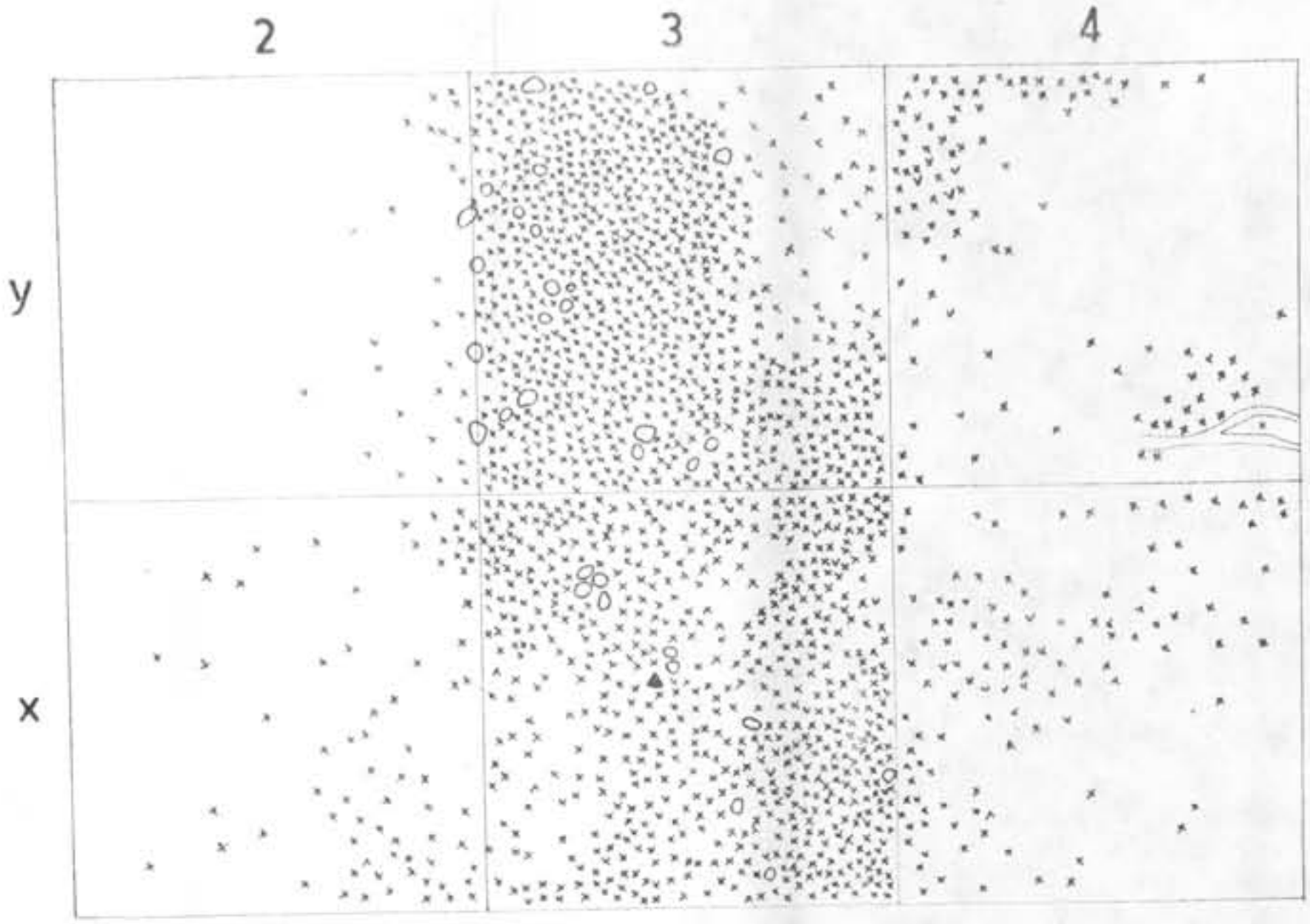

VI perkasa B sluoksnis

A sluoksnis

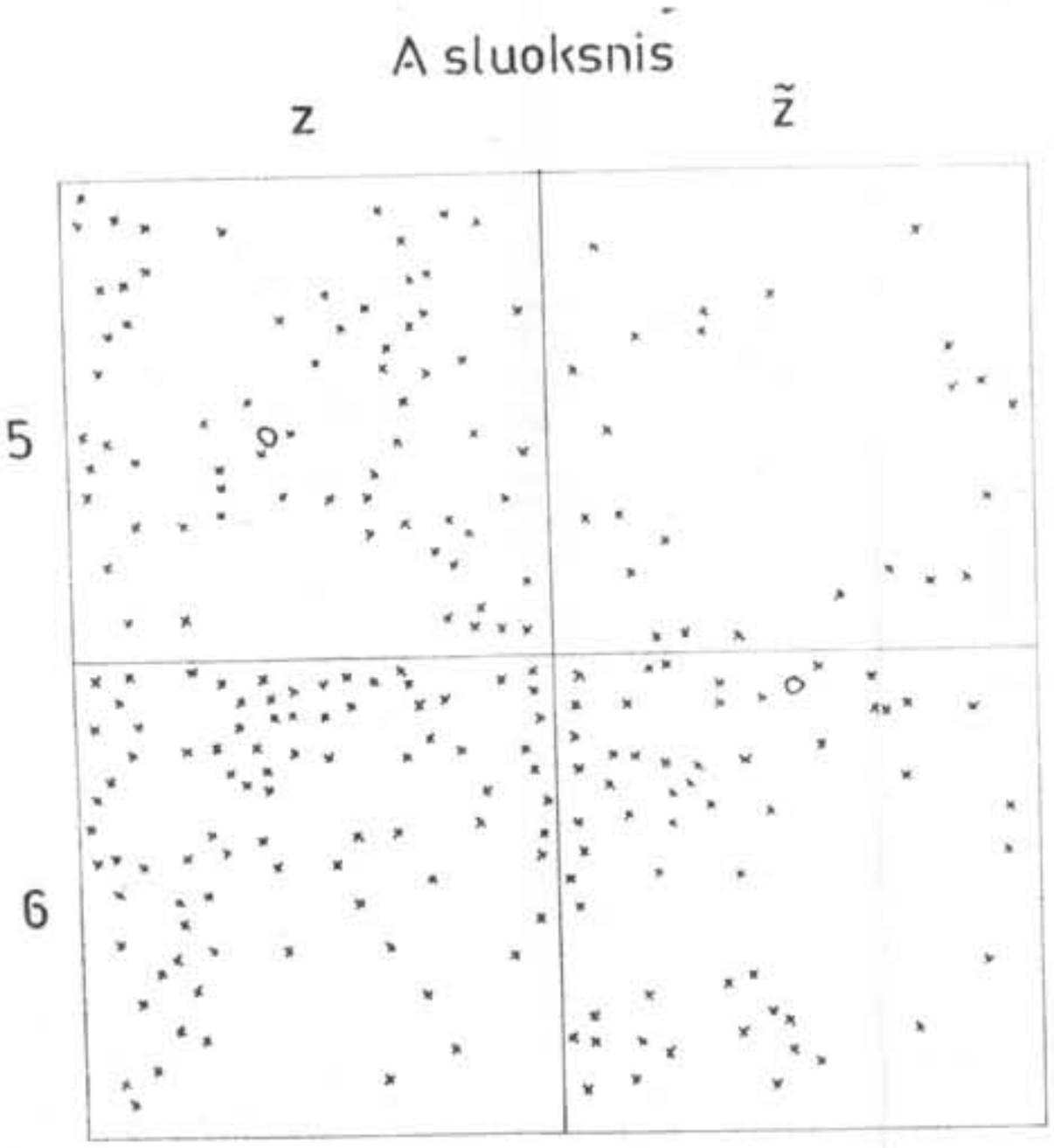

B sluoksnis

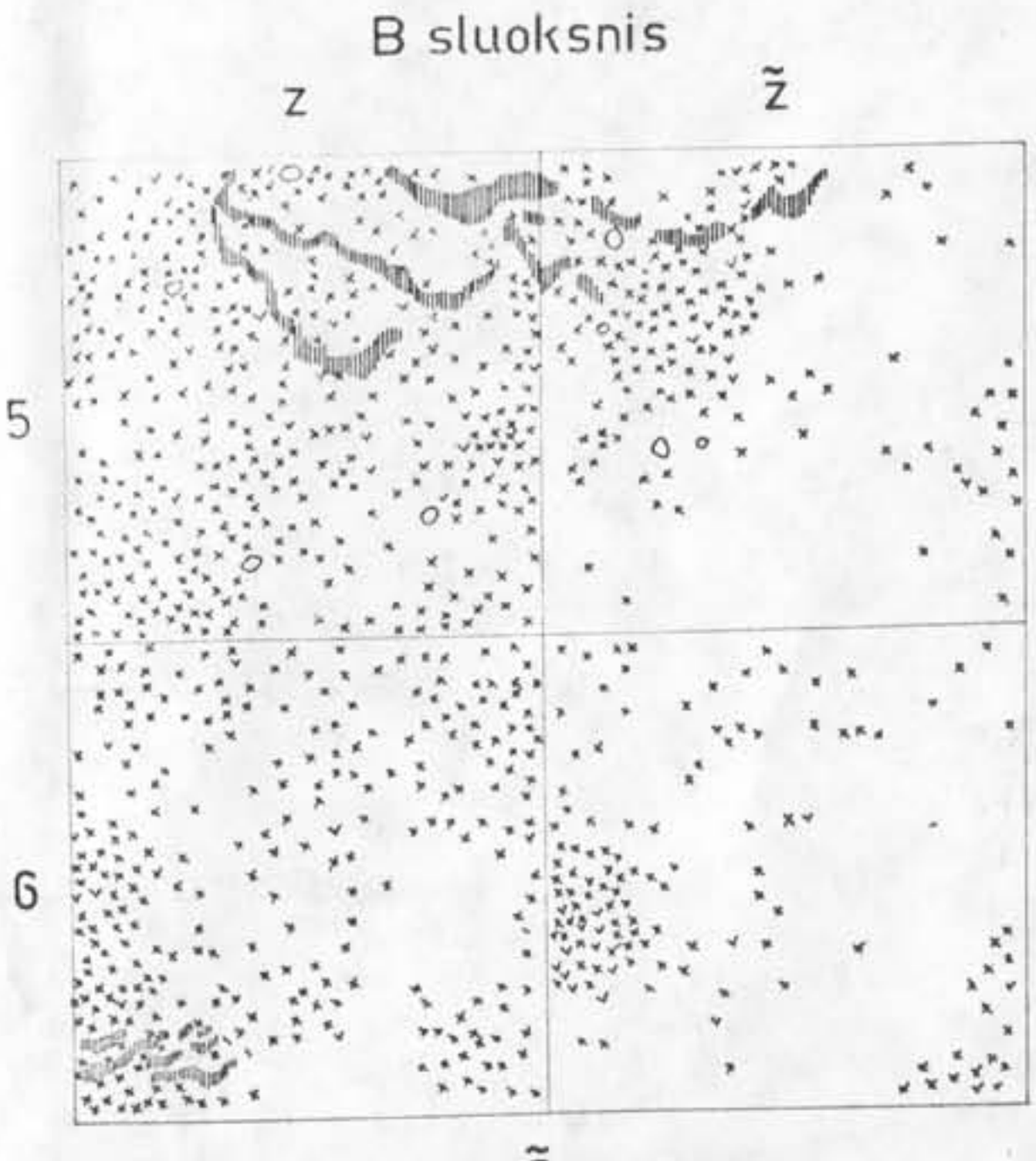

S̃

MARGIAI 2 1980

V perkasa

20 40 60 80 100 cm

pjūvis 2-4

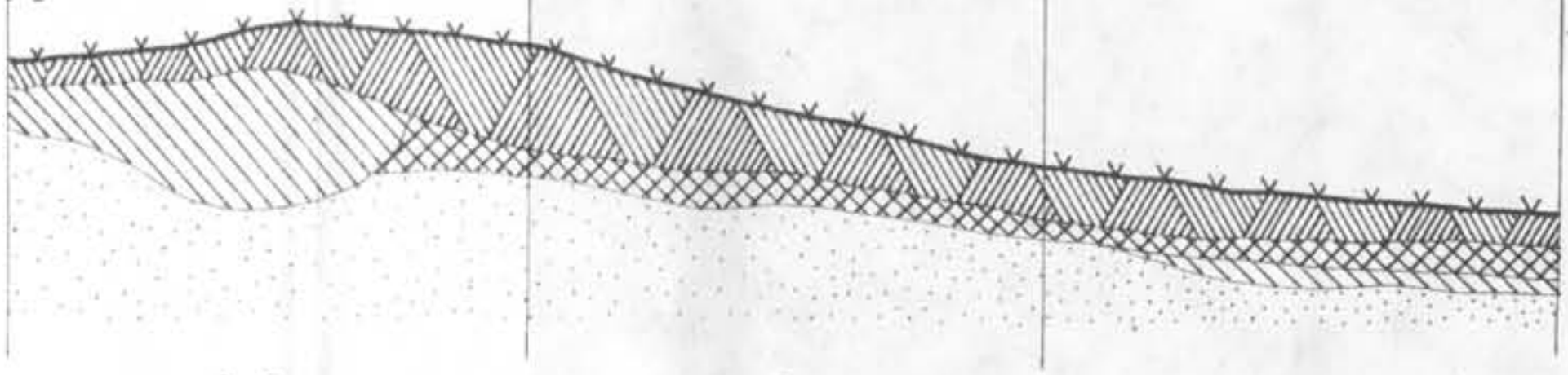

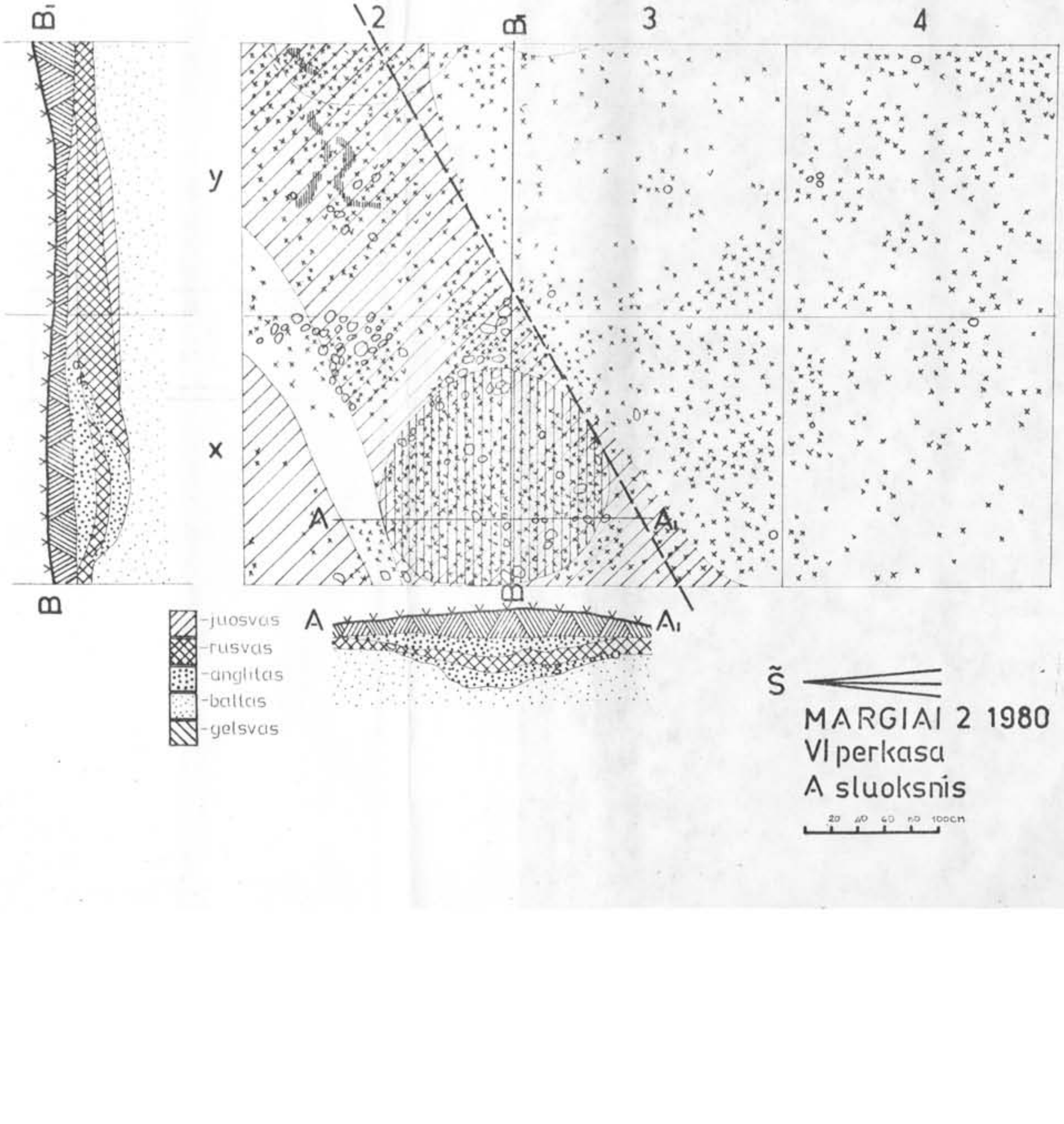

Š

MARGIAI 2 1980
VI perkasa
A sluoksnis

20 40 60 80 100cm

2 3 4

b1

a1

A sluoksnis

2 3 4

b1

c1

S̃ Bsluoksnis

MARGIAI 2 1980
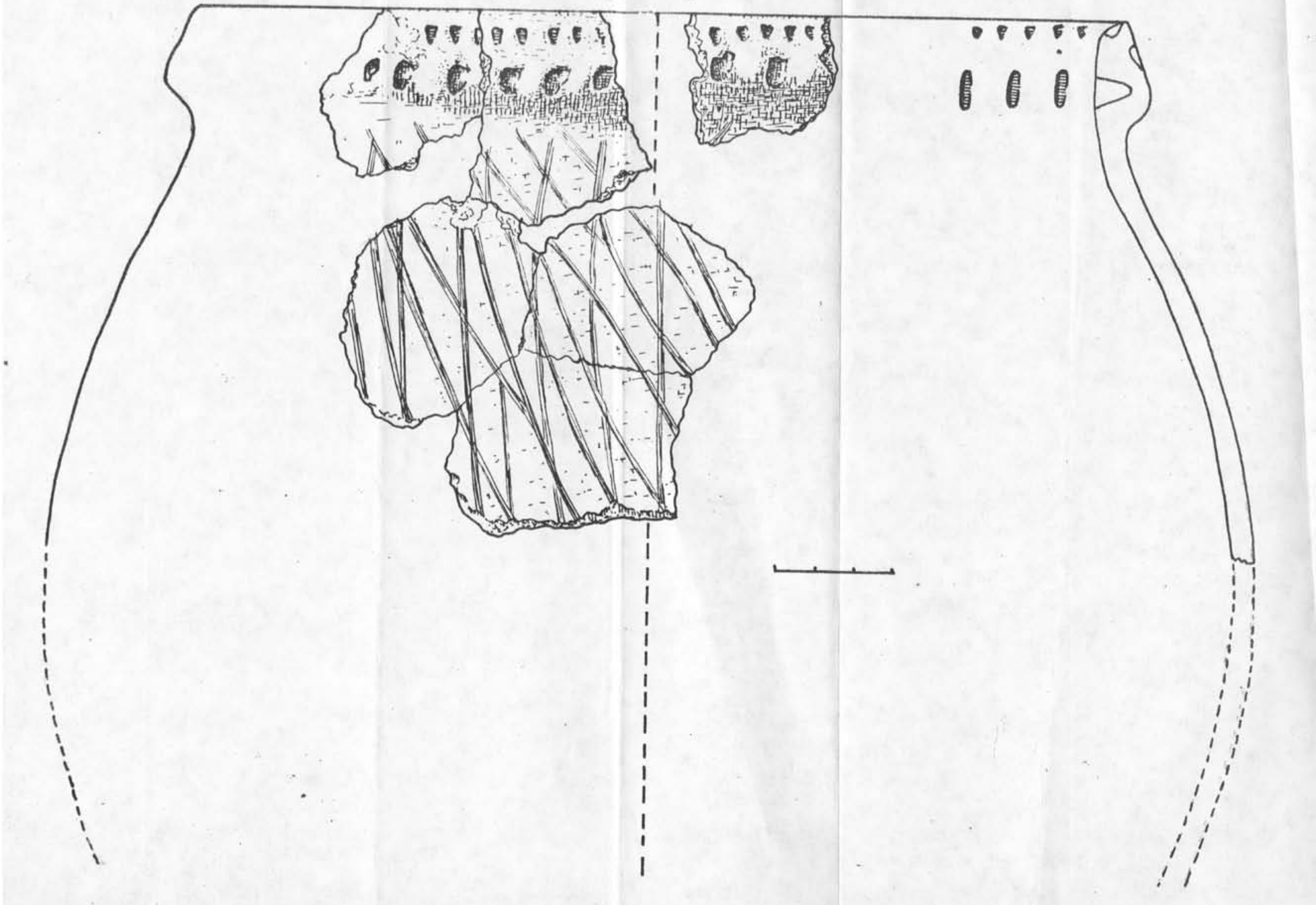
VII perkasa